Puolustusvoimat

varusmiessoittokunta.fi

Sisällysluettelo

ALKUSOITTO

Teksti: oppilas Henri Sertti

Marraskuisessa räntäsateessa pakatessani autoa keikalle hiipii mieleen väistämättä ajatus siitä, ettei tämäkään ilo kestä ikuisesti. Vuoden viimeiset keikat aliupseerikurssin kanssa ovat käsillä ja parin viikon päästä tämä porukka hajoaa kukin omiin suuntiinsa, ei kenties lopullisesti, mutta kuitenkin. Tällä hetkellä kotiutuminen tuntuu absurdilta ajatukselta: enemmän mielessä pyörivät vielä tulevat viimeiset keikat, joiden järjestelyistä olemme tapahtumatuotantolinjan kanssa vastuussa.

Olin kuullut, että soittokunta on ehkä paras paikka suorittaa varusmiespalvelus, mutta se on paljon enemmän. PVVMSK on tarkoittanut kolminumeroista määrää keikkoja, tuhansia ja taas tuhansia ajokilometrejä, raikkaan syksyisiä metsäaamuja, tiukkoja aikatauluja ja haasteita, vastuunkantoa, onnistumisen elämyksiä, täpötäysiä konserttisaleja ja kuviomarssia. Se on tarkoittanut työtunteja, joita ei mitata ihan kahden käden sormin, itsensä kehittämistä ja ennakkoluulottomasti uusiinkin asioihin tarttumista. Mutta ennen kaikkea Puolustusvoimien varusmiessoittokunta on ne kuuluisat sata uutta kaveria, sotilasmusiikkiperhe, jonka kanssa vuoden aikana on koettu niin ylä- kuin alamäkiä, mutta johon voi luottaa täysillä aina tiukan paikan tullen.

Suomen juhlistaessa satavuotista menestystarinaansa on Varusmiessoittokunnallakin riittänyt puuhaa: Omat konserttisalikiertueet, joista suurimpana salit loppuunmyynyt Kasari, showbandin Suomi 100-kesäkiertue, Tangomarkkinat, Ilmajoen musiikkijuhlat, jousiorkesterin marssilevytys, Satama soi- kiertue ja muut esiintymiset jäähalleista tykkimuseon nurkkaan ovat pitäneet eri kokoonpanot tien päällä. Kansainväliselle yleisölle esitimme päätuotettamme kuviomarssia Kromeriz tattoossa Tsekeissä syyskuun alussa. Pian tämän jälkeen alkoi aliupseerikurssi, jossa saimme haastaa itseämme niin maastossa kuin konserttilavoilla. Äänenjohtaja-, kapellimestari-, viestintä- ja tapahtumatuotantolinjat ovat tarjonneet varmasti jokaiselle lyhyessä ajassa sellaisia oppeja, jotka tulevat hyödynnetyksi myös siviilissä.

Vain kahden viikon päästä tästä yksikkömme käytävät kaikuvat tyhjyyttään eikä monitoimihallissa soi TV:n kokoinen haitari tai Finlandia, ainakaan ennen saapumiserän 1/18 astumista palvelukseen. Kotiutumisen jälkeen jään varmasti kaipaamaan monia asioita: täysillä tekemistä, olipa kyseessä sitten megakiertueen rakennus yötä myöten tai barettimarssin viimeiset kilometrit jo melko väsyneillä jaloilla. Varusmiessoittokunnan menestyksen salaisuus niin tänä vuonna kuin tulevaisuudessakin on henkilökunnan ja varusmiesten omistautuminen yhteiselle tavoitteelle: Parhaiden mahdollisten esitysten aikaansaamiselle. Ainakaan saadun palautteen perusteella siinä ei tänäkään vuonna olla epäonnistuttu.

Henki on ollut käsin kosketeltavaa

Isoja harppauksia on tehty tänä vuonna. Väkeä on enemmän kuin koskaan aikaisemmin, kivääri- ja rumpukoulutukset ovat askeltaneet isosti eteenpäin, kaikkien kiertueiden hienosäädössä ollaan päästy edelle ja aliupseerikurssiakin ollaan kehitetty entisestään. Myöskin reserviläiset on otettu hienosti mukaan. On hienoa näyttää reserviläisille, että pystymme kehittämään varusmieskoulutusta vieläkin samoilla resursseilla. Se, että kaikkiin tuloksiin on päästy älyttömän hienosti osoittaa että perhe toimii. Pelkästään se, että Suomi täytti 100 vuotta, on tehnyt tästä vuodesta poikkeuksellisen.

Isoin haaste on ollut henkilökunnan riittävyys. Aina kun uusia asioita otetaan toimintaan mukaan, kuten uudet jousisoittajien ja bändilinjan opintosuunnat AUK:ssa, se teettää lisää töitä. Varusmiehillä ja varsinkin aliupseerioppilailla on paljon enemmän vastuuta. Tiukoissa tilanteissa kuitenkin venymistä on löytynyt suuntaan jos toiseen niin henkilökunnan kuin varusmiestenkin puolelta, ja löytyy rohkeutta tarttua uusiin tilanteisiin. Se on ihan loistava hommeli.

Seuraavalla saapumiserällä on isot saappaat täytettävänä. 1/17 erä on saavuttanut erinomisia tuloksia, ja uudelta erältä odotetaan vähintään samaa. Täytyy löytyä rohkeus itsenäiseen tekemiseen ja myös yhteistyökyky kaikkien eri toimijoiden kanssa on äärimmäisen tärkeää. Tämä on ehkä erilainen paikka, mitä monet ajattelevat normaalista varusmiespalveluksesta. Täällä ei kaikkia asioita käskemällä käsketä, ja oma-aloitteellisuus ja muista vastaaminen on tärkeää, että asiat etenisivät. Haluan välittää lämpimät tervetulotoivotukset seuraavalle saapumiserälle, kun se aika koittaa.

Juhlavuodet jatkuvat. Nuorella valtiollamme on tullut täyteen ensimmäinen vuosisata itsenäistä toimimista. Ensi vuonna Puolustusvoimat täyttävät 100 vuotta, ja sitä seuraavana vuonna sotilasmusiikki täyttää 200. Vuonna 2020 oma kotiyksikkömme täyttää 30 vuotta. Tämä on yhtä juhlaa, ja toivottavasti pysymme juhlissa mukana.

Kapteeni **Tommi Tenhu**
Varusmiessoittokunnan
varapäällikkö

Toiminta on monipuolistunut paljon

Siitä on aikaa, kun palvelin Varusmiessoittokunnassa kapellimestarina. Moni asia on muuttunut. Saapumiserät ovat kasvaneet, nykyisin pystytään kattamaan isompia alueita. Aliupseerikurssi on kehittynyt paljon. Omien kiertueiden määrä laatu ja kattavuus on kasvanut paljon. Kun astuin tammikuussa uuteen työtehtävääni Varusmiessoittokunnan päälikkönä, olin varautunut siihen, että meille tulee todella paljon tekemistä. Paljon esiintymistä, paljon koulutettavaa. Asioita tapahtui nopealla aikataululla, ja vaikka kuinka suunnitellaan etukäteen, on toteuttamishetki monesti lyhyt.

Tosi mielenkiintoinen vuosi on ollut, olen nähnyt paljon ja vähitellen perehtynyt. Onneksi oli aiempaa kokemusta PVVMSK:n toiminnasta. Vuosi oli todella monivaiheinen ja olen todella tykännyt olla täällä. Konsertit ja kiertueet, mitä on saatu tehdä, niissä on ollut ilo olla mukana. Ja sitten toinen mikä on ollut hienoa, koko saapumiserä, siinä on valtava voima ja hirveästi osaamista, ja nuorten ja innokkaiden ihmisten kanssa on ilo tehdä töitä.

Hienoja tilanteita on ollut paljon erilaisia. Niistä on vaikea erotella suosikkeja. Omalla tavallaan Kasari-kiertue oli todella mieleenpainuva. Samoin myös kuviomarssiesitykset, joita olisi voinut olla enemmänkin. Juuri sellaiset tilanteet joissa koko yksikkö tekee yhtä suurta tempausta yhdessä ovat sellaisia jotka jäävät mieleen. Toki yksittäiset esiintymisetkin ovat jääneet hyvin mieleen. Mutta hienointa on, että on tilanteita ja tapahtumia joissa koko yksikkö on mukana, vaikka niitä ei loppupeleissä ole kovin montaa.

Osittain tuntuu kuin olisi hypännyt liikkuvaan junaan, jossa ei pystynyt hirveästi reagoimaan. Sopeutumista se on vaatinut, mutta voin tyytyväisenä sanoa että takanamme on upea vuosi, ja odotan innolla seuraavan erän saapumista ja sen tuomia haasteita.

Kapteeni **Ville Paakkunainen**
Varusmiessoittokunnan
päällikkö

Maanpuolustustahto - tärkein voimanlähteemme

Teksti: **upseerioppilas Jani Kaitosalmi** | Kuvat: **jääkäri Joonatan Järvinen**

Varusmiessoittokunnan mediatiimi vieraili huhtikuun alussa Pääesikunnassa haastattelemassa sen komentopäällikköä, prikaatikenraali **Kim Mattssonia**. Tunnin mittaisen haastattelun teemoina olivat muun muassa kutsuntamenettelyn kehittäminen, maanpuolustustahto ja sekatuvat.

Sotilasmusiikkia on käytetty pitkään sodan aikana mielen ja maanpuolustustahdon kohottajana. Marssimusiikin historia ylettyy pitkälle 1200-luvulle, jolloin Ottomaanien valtakunnassa perustettiin ensimmäisiä sotilassoittokuntia. Näin syvänä rauhan aikanakaan soittokuntien tehtävät eivät ole muuttuneet. Mattssonin mukaan maanpuolustustahto on edelleen tärkein voimanlähteemme kriisitilanteissa. Hän painottaa soittokuntien merkitystä maanpuolustustahdon kohottajana. Ammattitaitoinen sotilasmusiikkiala nostaa Puolustusvoimien uskottavuutta, kehittää kansainvälistä mainetta ja vaikuttaa suoraan kuulijoihin.

“Maanpuolustustahto on sisäinen arvo”
-prikaatikenraali **Kim Mattsson**

– Maanpuolustustahto on sisäinen arvo. Merkittävin voimanlähteemme on maanpuolustustahto, ja sen tärkein yksittäinen kohottaja on sotilasmusiikki. Puolustusvoimauudistus vei suhteellisesti eniten resursseja sotilasmusiikkialalta. Samalla soittokuntien toiminta-alueista tehtiin entistä laajempia. Enää soittokuntien resursseista ei voida tinkiä. Muuten pelkään, että leikkauksilla on vaikutuksia maanpuolustustahtoon, Mattsson tiivistää.

Tänä vuonna naiset muodostavat yli kymmenesosan Varusmiessoittokunnan vahvuudesta. Valtakunnallisesti vapaaehtoiseen asepalvelukseen hakeutui vuonna 2017 ennätysmäärä naisia, yli tuhat. Mattssonin mukaan johtajakoulutus ja tasavertaisuus vetävät naisia armeijaan. Naisista yli 60 prosenttia valitaan vuosittain johtajakoulutukseen. Varusmiessoittokunnassa on ollut pitkään trendinä, että lähes kaikki naiset ovat tulleet valituiksi aliupseerikurssille.

– Johtajakoulutus ja tasavertaisuus houkuttelevat naisia armeijaan. Kaikkia ei valitettavasti voida kuitenkaan ottaa aliupseerikurssille, koska miehistötehtäviin tarvitaan valtaosa joukoista. Johtajien ylikouluttaminen kasvattaisi samalla myös kohtuuttomasti kustannuksia, Mattsson pohtii.

Vapaaehtoisen asepalveluksen suosio on aiheuttanut haasteita majoitusjärjestelyissä. Yhtenä ratkaisuna Mattsson näkee sekatuvat, jos asevelvolliset ovat siihen valmiita. Yleisessä palvelusohjesäännössä suositellaan naisille ja miehille omia tupia kasarmiolosuhteissa. Maastossa nukutaan kuitenkin samoissa tiloissa.

– Emme kiellä sekatupamajoitusta, mutta emme myöskään halua sitä käskeä. Omat pukeutumis- ja peseytymismahdollisuudet on kuitenkin otettava huomioon, kenraali täsmentää.

Mediassa on keskustelu saapumiserien lisäämisestä. Puolustusministeri Jussi Niinistö on todennut, että nykyinen kahden saapumiserän malli on riittämätön. Mattsson pitää saapumiserien lisäämistä kuitenkin tarpeettomana.

– Saapumiserien lisääminen ei ole kannattavaa. Mallin muuttaminen olisi kallis ja työläs projekti. Toimivaa systeemiä ei ole tarpeellista korjata. Keskitytään mieluummin niihin asioihin, joissa on korjattavaa, Mattsson toteaa.

Kutsuntamenettelyn kehittämiseksi Mattsson vilauttaa Pääesikunnan kehitysprojektia, ”Koulutus 2020:ttä”. Projektin yhtenä tavoitteena on kehittää kutsuntoja suuntaan, jossa nuoria informoitaisiin entistä aikaisemmin varusmiespalveluksesta. Mattssonin mukaan erityisesti sähköistä järjestelmää tulisi käyttää nykyistä tehokkaammin.

– Digitalisaatio ja internet tuovat mahdollisuuksia olla entistä aikaisemmin yhteydessä nuoriin ja kysyä heidän halukkuuksiaan. Samassa projektissa on pohdittu, pitäisikö naisten valintatilaisuus liittää osaksi nykyisiä kutsuntoja. Tämä uudistus helpottaisi naisten siirtymistä vapaaehtoiseen asepalvelukseen.

Varusmiessoittokunnassa on viimeisten vuosien aikana panostettu viestintään perustamalla soittotoiminnan yhteyteen mediatiimi. Viestintää on kohdistettu etenkin sosiaalisen median alustoille, esimerkiksi Facebookiin ja Instagramiin. Mattsson on saanut positiivisia raportteja Varusmiessoittokunnan viestinnästä. Sosiaalisessa mediassa vakituisia seuraajia on jo yli 10 000. Parhaimmillaan yksittäiset julkaisumme ovat tavoittaneet yli 200 000 henkilöä.

– Näen viestinnässä tärkeimpänä asiana kohderyhmien löytämisen. Viestintänne on ollut edelläkäyvää, tehokasta ja vaikuttavaa. Samalla, kun olette ylläpitäneet perinteisen viestinnän keinoja, olette löytäneet sosiaalisen median kautta myös uusia kohdeyleisöjä, Mattsson sanoo.

Lopuksi Mattsson lähettää Varusmies-soittokunnalle ja Jytinän lukijoille tyy-tyväiset terveiset:

– Jatkakaa samaan malliin. Olen ylpeä teistä!

Kuvat: res. alikersantti Joonas Vataja

“Komppaniassa herätys!”

Järjestymiseen minuutti!

Alokkaat nousevat jännittyneinä ylös sängyistä ja lipuvat ohjatusti aamutoimille. Suihkujonossa otetaan ensimmäisiä väsyneitä katsekontakteja. Kohtalotovereita katsellessa voi todeta, että harva on saanut jännittäessään unenpäästä kiinni. Osa jo aavistaa, että uuteen ympäristöön ja päivärytmiin sopeutuminen vie oman aikansa. Harva tuskin ensimmäisenä aamuna osasi ajatella, että nämä tuntemattomat kasvot muodostaisivat vielä tiivin kaveriporukan, yhteen hiileen puhaltavan joukkueen – Suomen näkyvimmän edustussoittokunnan.

2. tammikuuta astui palvelukseen Varusmiessoittokunnan saapumiserä 1/17. Pirteä pakkanen sai varusvaraston edessä seisovan

alokasjonon hytkymään kylmästä. Painavista sipulisäkeistä kaivettiin tulevan vuoden vaatetus, vihreät kurkkusalaatit, esille ja ihmeteltiin, kuinka kaikki varusteet on mahdollista saada siististi pieneen tupakaappiin. Illalla käänneltiin päi-väpeitosta pinkkaa ja vaihdettiin varovasti ajatuksia uusien tupakavereiden kanssa.

Ensimmäisen viikon aikana uusista tavoista tehtiin rutiinia, käytöstavoista sotilaallisia ja tiukasta aikataulusta arkea. Asento, lepo ja käännökset hiottiin särmiksi sulkeisharjoituksissa. Myös rynnäkkökivääriin toimintaan ja turvalliseen käsittelyyn tutustuttiin viikon aikana. Pukeutuminen, puhut-telu ja yleinen käytös olivat jatkuvan tarkkailun alla. Lauantaina alokkaat saivat pientä esimakua tulevasta laulamalla kotiväenpäivänä Finlandia-hymnin omaisilleen.

Toisella viikolla oli aika aloittaa kunnolla varsinainen ase- ja ampumakoulutus yhden yön mittaisella majoitusharjoituksella. Harjoitus aloitettiin ampumaradalta, jossa järjestettiin alokkaiden ensimmäiset rynnäkkökivääriammunnat. Ammuntojen jälkeen harjoiteltiin majoittumisen perusteita, kuten teltan pystyttämistä ja naamioimista, sekä otettiin ensikosketus peruskoulutuskaudella tutuksi tul-leeseen maastoruokailuun. Leiriyön jälkeen pidettiin taistelukoulutusta, jossa alokkaat harjoittelivat taistelupa-rina toimimista käyttäen hyväksi tulta ja liikettä. Alikersantit opettivat taisteli-joille myös käsikranaatin käsittelyä ja heittoa sekä telamiinan asentamista. Rankan ja toiminnäntäyteisein viikon jälkeen alokkaat pääsivätkin jo ensimmäisille viikonloppuvapailleen.

Kolmannella viikolla lähdettiin jälleen lähimaastoon harjoittelemaan. Yhden yön mittaisen harjoituksen aikana tutustuttiin taisteluensiapuun, ammuttiin erilaisia rynnäkkökivääriammuntoja, harjoiteltiin tuliase-mien pikalinnoittamista sekä tutustuttiin erilaisiin etenemis- ja aseenkantotapoihin. Alokkaiden palattua kasarmille pidettiin tiivis oppitunti tulevasta sotilasmusiikkialan aliupseerikurssista. Paikalle oli saa-punut myös Varusmiessoittokunnan omia kokelaita kertomaan kokemuksistaan Haminan reserviupseerikoulusta. Seuraavana päivänä oli saapumiserän 1/16 viimeistenkin sotilassoittajien aika siirtyä reserviin. Mediatiimiin ja Rumpuryhmään kuuluvat varusmiehet jäivät viikonlopuksi harjoittelemaan tulevaa erikoiskoulutuskautta varten Varusmiessoittokunnan reserviläisistä kootun joukon voimin.

Peruskoulutuskauden neljäs viikko koetteli varusmiesten niin henkistä kuin fyysistä kuntoa. Parolan huoltopataljoonan yhteisen kahdeksan päivän tais-telu- ja ammuntaharjoituksen aikana fyysistä rääkkiä lisäsivät kylmä viima ja kova pakkanen. Harjoituksen kaksi ensimmäistä päivää vietettiin ampumaradalla ja tukikohtapalveluksessa. Alokkaat ampuivat harjoituksen alussa ampumataitotestin, mistä Varusmiessoittokunta suoriutui tänä vuonna valtakunnallisesti kaikista parhaiten. Hyisen kylmänä kolmantena päivänä harjoiteltiin kevyen kertasingon käyttöä se-kä telamiinan asentamista. Harjoituksen neljäntenä päivänä harjoiteltiin suojeluvaroituksen toimenpiteitä riehtaisemalla sadevaatteet päälle ja kaasunaamarit kasvoille mahdollisimman lyhyessä ajassa. Päivän päätteeksi siirryttiin Hätilänvuorelle, jolle leiriydyttiin harjoituksen jälkimmäisen vaiheen, kovapanosammuntojen ajaksi.

Harjoituksen viimeisten päivien aikana poistettiin vaunukammoa kierähtämällä panssarivaunun alle, ammuttiin puolustus- ja

hyökkäysammuntoja kovilla panoksilla sekä heitettiin kova käsikranaatti. Varusmiessoittokunnan alokkaat saivat kouluttajilta positiivista palautetta toiminnasta sekä erityiskiitosta esimerkillisestä yleisilmeestä ja asenteesta. Harjoituksen jälkeen kasarmille palasi väsynyt mutta tekemisiinsä tyytyväinen erikoisjoukko.

Viides viikko sijoittui kahden ison maastoharjoituksen väliin. Alkuviikosta syvennyttiin taisteluensiapuun ja loppuviikko käytettiin valatilaisuuteen liittyvien kuvioiden harjoittelemiseen. Viikon aikana pidettiin myös yksikön päällikön vaihtotilaisuus, jossa musiikkimajuri **Timo Kotilainen** luovutti Varusmiessoittokunnan päällikkyyden musiikkikapteeni **Ville Paakkunaiselle**.

Kuudennella viikolla fyysisiä rajoja koeteltiin jälleen. Viikko alkoi kasarmilla tiukasti aikataulutetulla ase- ja ampumakoulutuksella. Alkuviikosta testattiin alokkaiden maksimikes-tävyyttä Cooperin testillä ja peruskuntoa erinäisillä lihaskuntotesteillä. Varhain torstaiaamuna oli aika siirtyä Hälvälän maastoon koko pe-ruskoulutuskauden opittuja taitoja mittaavaa taistelijantutkintoharjoitusta varten. Viiden päivän mittaisen harjoituksen aikana suunnistiettiin kilpaa, suoritettiin asekäsittelyrata sekä saatiin lisäkoulutusta panssarivaunujen toiminnasta.

Varsinainen tutkintorata suoritettiin joukkueittain kahtena eri päivänä. Saatuaan toimintaohjeet kokoontumispaikalta alokkaat saapuivat panssarivaunujen kyydit-semänä lähtöpaikalle. Alikersanttien johdat-tamina ryhmät etenivät pitkin taistelutannerta kohti vihollisen tiedettyä olinpaikkaa. Ryhmät kohtasivat matkallaan napalmia, telamiinoja, hyökkäysammuntoja ja sinkotaisteluja. Vihollisen käyttämien myrkyllisten kaasujen johdosta loppumatka kuljettiin kaasunaamarit naamalla. Harjoituksessa mukana olleet reserviläiset jakoivat matkan päätteeksi palautteen taisteluparin kanssa toimimisesta, minkä jälkeen ryhmät pääsivät rentoutumaan saunan lauteille. Viimeinen yö nukuttiin ampumakatoksessa – lukuun ottamatta noin pariakymmentä kokeilunhaluista varusmiestä, jotka vietivät yönsä taivasalla katoksen ulkopuolella.

Lähtöpäivän aamuna komppania kantoi taisteluvarusteitaan noin 17 kilometrin matkan verran, kunnes saapuivat sovitusti Hollolan uimahallille, jossa pidettiin harjoituksen päätteeksi vielä uimataitotesti.

Viimeisellä viikolla hiottiin vielä valatilaisuuteen kuuluvat laulut ja askelmerkit kuntoon. Kun kaikki oli valmista, siirtyivät tulevat sotilassoittajat lippukentälle vannomaan valansa. 17. helmikuuta Varusmiessoittokunnan saapumiserä 1/17 nimitettiin jääkäreiksi, ja ensimmäinen joukkue palkittiin koko huoltopataljoonan parhaimpana joukkueena yhdellä kuntoisuuslomavuorokaudella.

Kahdeksan viikon palveluksen jälkeen ilmeet suihkujonssoa ovat muuttuneet eikä tuimia katseita näy. Esiintymispaineisiin erikoistuneita jääkäreitä hymyilyttää. Näissä varusmiehissä tapahtui peruskoulutuskaudella muutakin kuin vain sotilaallista kehitystä. Toisilleen ennestään tuntemattomista kasvoista on muodostunut tiivis ja yhdessä toimiva orgaani, joka kykenee suoriutumaan kovimmankin henkisen paineen alla. Siinä on erikoisjoukko, joka selviää mistä vain.

Reippaat ryhmänjohtajamme

Puolustusvoimien varusmiessoittokunnassa palvelee vuosittain vain yksi saapumiserä, mikä tarkoittaa, että peruskoulutuskauden varusmiesjohtajina toimivat alikersantit tulevat muista yksiköistä.

Vuoden 2017 tammikuun saapumiserää johtamaan komennetut alikersantit tulivat useista eri yksiköistä ja taustoista. Alikersantit **Kemppi**, **Saarikoski**, **Saarijärvi**, **Harjajärvi**, **Rötsä** ja **Ahlgren** olivat panssarijääkäreitä, alikersantti **Turunen** lääkintäaliupseeri, alikersantti **Leino** oli erikoistunut ilmatorjuntaan ja alikersantti **Havulinna** tulenjohtaja. Mukana oli myös upseerikokelas **Olli**, joka liittyi yksikön toimintaan mukaan pari viikkoa peruskoulutuskauden alkamisen jälkeen valmistuttuaan reserviupseerikurssilta.

Alikersanttien kuullessa komennuksestaan Varusmiessoittokuntaan ei heillä ollut juuri aikaisempaa tietoa siitä, mihin olivat tulossa. Heidän kuvansa soittokunnasta rakentui ainoastaan sen pohjalle, mitä he olivat edellisen saapumiserän erikoiskoulutuskaudesta nähneet.

– Tiesin Varusmiessoittokunnasta vain siniset baretit, joiden esillä olevia nauhoja moni ihmettelee, sekä kuviomarssin, kommentoi Leino. **Andrejeff** taas mainitsee rynnäkkökiväärin pyörittelyn.

Kun alikersantit saapuivat yksikköön pari viikkoa ennen peruskoulutuskauden alkua, oli ensivaikutelma ristiriitainen. Saarikoski kertoi järkyttyneensä, kun henkilökunta toivotti heidät tervetulleeksi, kätteli ja tarjosi kahvia.

– Moinen kohtelu ei ole kovin yleistä muiden yksiköiden henkilökunnan keskuudessa.

Myös Leino toteaa, että Varusmiessoittokunnan henkilökunta on täysin eri maailmasta kuin muissa yksiköissä:

– Heiltä uskaltaa oikeasti kysyä asioita ilman, että tarvitsee jännittää.

Ahlgren lisää, että täällä esimiehet ovat lähempänä siviilin esimiehiä kuin sotilasjohtajia, vaikka kaikessa tekemisessä on sotilaallisuus läsnä.

Kaikki alikersantit toteavat yksimielisesti,

että heidän ennakkoluulonsa soittokuntalaisia kohtaan karisivat peruskoulutuskaudella, sillä alokkaiden motivaatio sotilaskoulutukseen oli erinomainen.

– On helppo johtaa joukkoa, jota ei tarvitse käskeä montaa kertaa suorittamaan annettuja tehtäviä ja jossa ei esiinny niskurointia, toteaa Turunen.

Harjajärvi taas kehuu alokkaiden positiivisuutta, joka ei kadonnut komentelusta ja taistelukoulutuksesta huolimatta. Ahlgren arvostaa alokkaiden rohkeutta kysyä ja kritisoida asioita nopeasti, sillä alokkaiden antama palaute auttoi häntä kehittymään johtajana ja paransi kommunikaatiota hänen ja hänen alaistensa välillä.

Kun johtajilta kysytään, tuntevatko he kasvaneensa aliupseerikurssilla ja soittokunnan P-kaudella, kertoo Turunen saaneensa aiempaa paremmat valmiudet vastuun ottamiseen, sillä varusmiesjohtajan on pakko näyttää hyvää esimerkkiä alaisilleen. Kehityin ihmisten käsittelyssä sekä opin tuntemaan itseäni entistä paremmin ja myöntämään omat virheeni itselleni ja muille, sanoo Saarijärvi.

Kemppi pohtii, että oli haasteellista löytää oma tyyli johtaa ja olla uskottava johtaja, kun alaiset olivat valikoitua joukkoa. Kokelas Ollille taas haastetta toi jämäkän sotilaskurin pitäminen ja tilanteen haltuunotto, kun hän joutui hyppäämään toimintaan mukaan kesken kaiken.

Viimeinen kysymys innoittaa johtajat pohtimaan hauskoja ja mieleenpainuvia tilanteita kuluneilta kahdeksalta viikolta. Monelle on jäänyt mieleen alokkaiden ensimmäisten päivien kysymyksiä, jotka saivat alikersantit miettimään, olivatko he itsekin niin pihalla asioista tullessaan armeijaan. Turunen myös muistelee lämmöllä, miten alokkaat erään Hätilän leirin päätteeksi keräsivät roskat leirialueelta syöksyen ja ryömien.

Haastattelun päätteeksi alikersantit lähettävät alokkaille terveisiä, jotka myös tulevien saapumiserien alokkaiden kannattaa ottaa korvan taakse. Alikersantti Saarijärvi toivoo, että jokainen paneutuisi siihen, mitä on tekemässä ja tekisi asiat kunnolla. Kokelas Olli ja alikersantti Turunen sanovat, että itseään ei kannata päästää helpolla, koska menemällä epämukavuusalueille saa armeijasta kaiken hyödyn irti ja kehittyy ihmisenä. Andrejeff muistuttaa pitämään oikean varustuksen sekä hyvät käytöstavat ja puhuttelun mielessä, sillä soittokaudella voi konserttien yleisöissä olla korkea-arvoisiakin henkilöitä.

Kaikki alikersantit palasivat peruskoulutuskauden jälkeen omiin kotiyksiköihinsä. Kokelas Olli jäi palvelemaan Varusmiessoittokuntaan, kunnes hän kotiutui kesäkuussa.

Haastattelijoina toimivat upseerioppilas Kaitosalmi ja aliupseerioppilaat Kyrönaho, Pakula ja Teodosin ollessaan alokkaita.

Kuvat: res. Alikersantti Joonas Vataja

Kamarimusiikin tunnelmissa

Yksikön yläkerrasta kuuluu innokasta viritystä ja puheensorinaa. Pian virityksen meteli vaihtuu Piazzollan tangon säveliin – Jousiorkesterin harjoitukset ovat alkaneet. Reilun kahdenkymmenen jousisoittajan kokoonpano aloitti harjoittelun heti erikoiskoulutuskauden ensimmäisellä viikolla. Uusia teoksia omaksuttiin nopeaan tahtiin, ja yhteissoitto muotoutui hämmästyttävän toimivaksi jo heti alkumetreillä. Ahkera harjoittelu, motivoituneet soittajat ja treenikopissa vietetyt tunnit pitivät tason korkealla läpi erikoiskoulutuskauden.

Maaliskuun viimeisellä viikolla orkesteri pääsi tositoimiin ensimmäisen Kynttiläkiertueen myötä. Viikon aikana konsertoimme Heinolan, Hollolan, Hattulan ja Someron kirkoissa. Kirkkojen seinillä kaikui niin Ravelin impressionistiset sävyt, Rautavaaran moderni äänimaailma kuin suomalainen iskelmä. Jousten lisäksi kiertuekokoonpanoon kuuluivat harmonikkataiteilija jääkäri **Lauri Tuomisto** sekä lyhyellä varoitusajalla kiinnitetty pianotaituri jääkäri **Jani Kaitosalmi.** Yleisöä oli saapunut konsertteihin runsaasti, ja ainakin aplodeista päätellen ohjelmisto oli kuulijoiden mieleen.

Huhtikuun Hyvää ja kaunista -kiertueen jälkeen oli taas aika jatkaa Kynttiläkonsertteja, tosin hieman erilaisissa merkeissä: Solistina neljässä Etelä-Suomessa pidetyssä konsertissa toimi legendaarinen saksofonitaiteilija **Jukka Perko.** Ensimmäisen yhteisharjoituksen aikana ilmassa oli pientä jännitystä, sillä melko harva pääsee soittamaan Suomen nimekkäimmän saksofonistin kanssa. Jännitys kuitenkin haihtui pian, ja ilmapiiristä muuttui vapautunut ja inspiroiva. Kiertueella Jousiorkesteria oli vahvistamassa myös viisi puhallinsoittajaa ja kaksi lyömäsoittajaa, joista osa oli jo reservin auringosta nauttivia entisiä sotilassoittajia.

Tunnelmallisissa konserteissa Hämeenlinnassa, Porvoossa, Vantaalla ja Espoossa ohjelmistossa oli niin virsisovituksia Perkon Kaanainmaa-levyltä, kuin erityisesti kontrabassosektion rakastama Concierto de Aranjuez, joka oli varmasti elämys jokaiselle yleisön jäsenelle. Teoksen kastanjettiosat ja bassokomppi toivat kappaleeseen meininkiä ja hymyn monen katsojan huulille.

Kevään kolmas ja viimeinen osa Kynttiläkiertueesta sai päätöksensä Sysmässä kesäkuun ensimmäisellä viikolla. Tässä kolmen konsertin mittaisessa iloittelussa saatiin nauttia Jousiorkesterin oman ohjelmiston lisäksi myös solisti- ja kamarimusiikkiesityksistä. Konsertissa kuultiin muun muassa barokin ajan fagottikonserttoa ja romanttista käyrätorvimusiikkia, yhtä pakollista marssiakaan unohtamatta. Lauluyhtyeen tulkinta Finlandia-hymnistä sai monen ihon kananlihalle ja pianomaestrojemme jääkäri **Suppolan** ja korpraali Kaitosalmen vauhdikas tulkinta Saint-Saensin Eläinten karnevaalin finaalista tuskin jätti ketään Lammilla, Forssassa tai Sysmässäkään kylmäksi.

Vaikka pieniltä kommelluksilta ei täysin vältyttykään, sujui kiertue erittäin mallikkaasti. Soittajien hyvä meininki ja kamarimusiikkihenkinen lämmin tunnelma välittyivät myös yleisölle. Ohjelmisto Kynttiläkonserteissa oli laaja ja monipuolinen, varmasti siis opettavainen kokemus jokaiselle soittajalle! Kesäkuun Kynttiläkiertueen jälkeen jousiorkesterin oli aika suunnata katseet kohti heinäkuun Tangomarkkinoita ja elokuun alun marssilevytyksiä. Orkesterin sellobassosektio kiittää ja kuittaa!

Teksti: oppilaat Johannes Elfving ja Henri Sertti
Kuva: Viktor Teodosin

Ikijylhä Finlandia

Heti erikoiskoulutuskauden alussa kaivoimme soittimet kiireellä esille, sillä konserttisoittokunnan ensimmäinen kiertue, Finlandia, oli jo heti maaliskuun lopulla. Peruskoulutuskausi oli takana, ja hallitsimme sotilaan perustiedot ja -taidot. Seuraava tehtävämme oli uusien nuottien haltuunottaminen. Ensimmäisissä harjoituksissa huomasi peruskoulutuskauden vaikutukset soittoon: Vire oli hakusessa sekä oman soittimen hallinta vähän ruosteessa. Onneksi vanhat taidot palautuivat nopeasti ja seuraavalla viikolla soitto kuulosti jo huomattavasti paremmalta.

Saimme kuulla, että Finlandia-kiertueelle tulee solistiksimme upea tenori, **Mika Nisula**. Yhteistyö ulkopuolisen solistin kanssa kuulosti hyvältä. Harjoittelimme laulusäestyksiä paljon, sillä halusimme soittaa parhaalla mahdollisella tavalla solistin saapuessa paikalle. Kun se päivä vihdoin koitti, olimme valmiita. Nisulan itsevarmuus, herkkyys ja upea ääni vakuutti meidät soittajat heti. Nisulan soolon myötä säestykset täydentyivät, ja kappaleet aukesivat meille ihan eri tavalla. Halu soittaa vielä paremmin vain kasvoi. Iltavapailla kyseiset kappaleet soivat tuvissa. Kiertuetta odotettiin innolla.

Kiertueemme toinen solisti ylikersantti **Seppo Pohjoisaho** sairastui. Pohjoisahon piti soittaa Haydnin trumpettikonsertto sekä kantaesityksen saavan Samppa Leinon Virsilaulufantasia. Virsilaulufantasiaan Pohjoisahon estyessä tilalle tulisi meidän toinen trumpettimestari, kersantti **Antti Joki.** Trumpettikonsertto taas puolestaan jouduttaisiin mahdollisesti perumaan. Kappaleen perumisen myötä saisin upean mahdollisuuden. Musiikkikapteeni **Tero Haik**ala kysyi, haluaisinko soittaa solistina kiertueella Curnowin rapsodian baritonitorvelle ja puhallinorkesterille, jos Pohjoisaho olisi vielä sairaana. Ehdotusta ei tarvinut miettiä, sillä olin valmis haasteeseen. Olin esittänyt kappaleen aiemmin ammattiopintojeni aikana Lahden konservatoriossa. Orkesterille uutta kappaletta oli aikaa harjoitella vain viikko, sillä kiertue alkoi jo seuraavalla viikolla. Viikon ajan jännitimme Pohjoisahon tilannetta, sillä siitä selviäisi soitetammeko trumpettikonserton vaiko rapsodian. Vain muutama päivä ennen kiertueen alkua tilanne varmistui. Pohjoisaho oli vieläkin sairaana, joten trumpettikonserton tilalle tulisi rapsodia.

Kersantti Joki harjoitteli myös muutamassa päivässä Samppa Leinon Virsilaulufantasian piccolotrumpetin osuudet. Virsilaulufantasian kantaesitys olisi kiertueella. Teos on siitä harvinainen, että se on sävelletty erikoiselle kokoonpanolle: Puhallinorkesterille, tenorille, piccolotrumpetille sekä uruille. Tenorin osuuden hoiti upea Mika Nisula, ja urkuja soitti meidän oma varusmiehemme **Elias Suppola**. Kantaesityksen soittaminen oli meille varusmiehille kunnia.

Kiertueen aikana kävimme soittamassa Tampereella, Mikkelissä, Hyvinkäällä, Lahdessa ja Turussa. Kapellimestareina toimivat musiikkikapteenit **Ville Paakkunainen** ja **Tero Haikala.** Finlandia-kiertueella yleisömäärä yllätti meidät soittajat, vaikka olihan meille jo kerrottu, että kirkot täyttyisivät ääriään myöten. Meissä soittajissa tapahtui kehitystä matkan varrella. Nisula lauloi upeasti kerta toisensa jälkeen yleisön sydämiin. ItWse nautin myös mahdollisuudesta soittaa viidessä eri konsertissa solistina.

Jokainen kiertueen konsertti päättyi perinteisesti Sibeliuksen Finlandiaan, jonka hymniosan saimme laulaa kuorona. Tämän jälkeen yleisö nousi taputtaen seisomaan. Olo oli onnellinen, kiitollinen sekä elinvoimainen.

Teksti: oppilas Anniina Oksman
Kuva: res. jääkäri Joonatan Järvinen

Sotilassoittajat pitkällä kävelyllä

Teksti: upseerioppilas Jani Kaitosalmi | Kuvat: res. jääkäri Joonatan Järvinen

Varusmiessoittokunnan jokaiselle saapumiserälle järjestetään vuosittain erikoisjoukoille tyypillinen barettikoe. Jääkäreiden on suoritettava kaksiosainen koe hyväksytysti lunastaakseen oikeutensa käyttää sotilasmusiikkialan arvostettuja tunnuksia – koulutushaaramerkkiä sekä soittokunnan **sinistä barettia**.

Huhtikuun puolivälissä Varusmiessoittokunnan saapumiserällä 1/17 oli edessään palveluksen aikana paljon puhuttu barettikoe. Ensimmäisenä koepäivänä pidettiin barettikokeen musiikillinen osuus, missä jääkäreiltä syynättiin yksilösuorituksin kuviomarssin perusteita. Tarkkasilmäiset arvioitsijat tarkistivat jokaiselta muun muassa oikeaoppiset pysähtymiset, käännökset ja liikkeellelähdöt. Kaikkien oli läpäistävä myös erillinen näyttö oman kokoonpanonsa perusasioista. Konserttisoittokunta suoritti paraatikäytäntöharjoituksen, ja rumpu- sekä kivääritaitoryhmälle järjestettiin omat perustaitoja mittaavat kokeensa. Motivoitunut komppaniamme pärjäsi kokeissa erinomaisesti, ja suurin osa oli iltaan mennessä suorittanut barettikokeen musiikillisen osuuden hyväksytysti läpi.

Marssipäivä suosi jääkäreitä taistelijalle mieluisalla pilvisellä ja viileällä säällä. Marssi suoritettiin itsenäisissä ryhmissä, ja taukojen määrä oli jokaisen ryhmän itse määriteltävissä. Ryhmän tärkein ja ainoa tehtävä oli selviytyä yhdessä noin 27 kilometrin marssista ja saada jokainen ehjänä kohteeseen. Noin puolessa välissä matkaa jokaisen ryhmän oli pidettävä ruokatauko. Torstaipäivän perinteitä kunnioittaen ruokana oli luonnollisesti hernekeittoa ja pannukakkua.

Vaikka itse kullakin alkoi jaloissa jossain välissä matkaa painamaan, oli ryhmissä henki hyvä ja kunto kova. Viimeiset kilometrit golfkentiltä Aulangonvuoren näkötornille kävellttiin hiukan haasteellisemmassa maastossa. Aulangon harjun päällä oli Varusmiessoittokunnan päällikkö odottamassa ryhmiä onnitellakseen jokaista onnistuneesta barettikokeesta. Uuvuttavan päivän päätteeksi lomille lähti joukko väsyneitä mutta saavutuksesta ylpeitä, sotilasmusiikin sinisiä sotilaita.

Hyvää ja kaunista halki Suomen!

Teksti: oppilas Aapo Vuori | Kuvat: res. jääkäri Joonatan Järvinen ja res. alikersantti Joonas Vataja

Hyvää ja kaunista halki Suomen!

”Elämän nälkä. Hyökkää jalkopäästä, ei voimiaan säästä, minut pystyyn kiskaisee.”
”Ja käsi kädessä kuljemme taloon autioon, ja se minua niin ravistaa.”
”Tiedän olevan Hyvää ja kaunista, enemmän kuin unelma onnesta.”

Näitä säkeitä, 1980-luvun suomirokin ikivihreitä sekä vähemmälle huomiolle jääneitä helmiä, kuultiin Varusmiessoittokunnan Hyvää ja Kaunista -kiertueella huhtikuussa 2017. Keikkailimme viikon aikana viidellä paikkakunnalla: Kangasalalla, Pieksämäellä, Kajaanissa, Kuhmossa sekä Rovaniemellä. Kokoonpano sisälsi yhdeksänhenkisen Viihdebändin, parikymmenhenkisen Jousiorkesterin, neljä laulusolistia, kolme teknikkoa, kaksi mediamiestä, kaksi bussikuskia sekä kaksi kantahenkilökunnan jäsentä. Ja tietysti kiertueella oli mukana myös vuorellinen suuria tunteita!

Kiertueelle valmistautuminen alkoi maaliskuussa, ja aikataulu harjoituksille oli erittäin tiukka. Ylimääräisiä työtunteja kertyi jo ennen ensimmäisiä virallisia harjoituksia, jotka pidettiin vain viikko ennen ensimmäistä keikkaa. Varusmiehet näkivät paljon vaivaa kiertueen eteen sovittamalla itse kappaleet jousiorkesterille ja bändille. Sovittajina toimivat jääkärit **Ilari Kauppi, Eetu Suutarinen, Antti-Jussi Taskinen, Oskari Pakula, Pekka Niemi, Alexander Pozdniakovas** sekä allekirjoittanut. Sovittajien sekä muidenkin osallisten intensiivinen työ kuitenkin palkittiin moninkertaisesti itse kiertueella!

Jokaisella paikkakunnalla oli täysi tai lähes täysi sali väkeä kuuntelemassa meitä, mistä saammekin kiittää mediatiimiämme! Jokaisen yksilön ammattitaitoinen ote sekä äärimmäisen toimiva yhteistyö vahvistuivat kiertueen aikana. Rytmimuusikot omaksuivat klassiselle muusikolle tuttua kurinalaisuutta pienissä asioissa. Klassiset jousisoittajat puolestaan heittäytyivät armotta rockmusiikin vietäväksi ja irrottelivat taidokkaasti.

Tällä kiertueella Varusmiessoittokunnan ainutlaatuinen potentiaali kävi monella tapaa toteen. Lyhyessä ajassa saimme aikaiseksi hienon ja harkitun kokonaisuuden. Soittamisen lisäksi roudaaminen ja käytännön työt sujuivat mutkattomasti . Roudaaminen, aikatauluissa pysyminen sekä tekniikan kasaaminen toimi tehokkuudella, jota siviilikokoonpanoissa harvemmin näkee.

Tämä kiertue oli loistava preppaus elokuun Kasari-kiertuetta varten. Siellä kaikki tehdään vielä monta kertaa isommin kuin Hyvää ja kaunista -kiertueella!

Serenadi keväälle

Teksti: oppilas Lotta-Sofia Kyrönaho - Kuvat: oppilas Katariina Broman

”Kevät? Jo nyt?” ihmetteli itse kukin, kun konserttisoittokunnan nuottitelineille ilmestyi Serenadi keväälle -kiertueen viimeiset nuotit vain muutama päivää ennen itse kiertuetta. Varusmiessoittokunnasta mukaan lähti myös Viihdebändi, ja soittokunnan reservistä laulava lentäjä, solisti **Mikael Konttinen**.

Viimeinen viikko ennen kiertuetta, ja varsinkin aivan viimeiset päivät, olivat kovaa treeniä koko porukalle. Ohjelmistossa oli sekä rauhallisia että svengaavia laulunsäestyksiä ja myös muutama elokuvamusiikkiteos puhallinorkesterille. Laulunsäestykset olivat pääasiassa kevyitä ja letkeän hyväntuulisia. Jo ensimmäisissä harjoituksissa niitä soitettiin fiiliksellä. Orkesteriteokset olivat puolestaan laulunsäestyksiä vaativampia, American in Paris -teos ehkä jopa konserttisoittokunnan koko vuoden ohjelmiston vaikein kappale. Pikkuhiljaa sekin kuitenkin hioutui musiikkikapteeni **Tero Haikalan** ja Puolustusvoimien varusmiessoittokunnan päällikön Ville Paakkunaisen avulla esityskuntoon.

Konserttiohjelmiston haastavimmassa kappaleessa George Gershwinin jazzahtavassa ”American in Paris” -teoksessa sekoitellaan eri tyylilajeja taitavasti. Sen alussa pystyy kuulemaan ranskalaisvivahdetta diatonisista melodioista, ja teokseen onkin otettu vaikutteita Debussyn musiikista. Kappale alkaa reippaasti, mutta vähitellen kulminoituu rauhalliseksi kuvaten koti-ikävää, amerikkalaisen bluesin avulla. Tunnelma saadaan aikaan blues-melodioilla ja synkopoidulla rytmiikalla. Lopussa kappale taas nopeutuu, ja siinä sekoittuu alun melodiset puupuhallinteemat ja rauhallisemmat vaskien bluesteemat. Kappale oli puhallinorkesterille sovitettuna vaativa, mutta konserttisoittokunta teki parhaansa, ja kappale soitettiin konserteissa ilman suurempia kommelluksia.

Kiertueella oli paljon muitakin hienoja kappaleita. Erityisen vaikutuksen itseeni teki Mikael Konttisen tulkitsema solistikappale ”Bella Maria De Mi Amor”. Siinä myös Konserttisoittokunnan konserttimestari ylikersantti Seppo Pohjoisaho pääsi loistamaan sielukkailla trumpettisooloilla. Kappale on amerikkalais-ranskalaisen draamaelokuvan ”The Mambo Kings” tunnuskappale, ja se pääsi ”Academy Award” ja ”Golden Globe” ehdolle vuonna 1992 kategoriassa ”Best original song”. ”Bella Maria De Mi Amor” on rauhallinen ja kaunis italiankielinen balladi.

Kiertueemme käynnistyi 22. toukokuuta Hyvinkään konsertilla, johon riensimme suoraan ensimmäisestä Vartioparaatista. Olimme paraatissa suunnanneet kaiken energian mahdollisimman särmään marssimiseen, joten matka kohti ensimmäistä keikkapaikkaa sujui väsyneessä tunnelmissa. Onneksi pieni jännitys ennen ensimmäistä keikkaa toi jokaiselle virtaa yrittää parhaansa, ja konsertti sujui hyvin.

Ensimmäisen keikan jälkeen konsertoimme vielä Järvenpäässä, Lahdessa ja Hämeenlinnassa. Erityisesti konserttipaikoista jäi mieleen Lahti, jossa yleisö oli musiikissa täysillä mukana ja nautti selkeästi elokuvamusiikkiin painottuvasta ohjelmistostamme. Oli etuoikeus saada esiintyä musikaalisen ja karismaattisen Mikael Konttisen kanssa. Mikael Konttinen esiintyi joka paikkakunnalla luontevasti, viihdytti yleisöä kappaleiden välissä hauskoilla kommenteilla ja lauloi virheettömästi lämpimällä äänellään. Suuren työn kiertueella teki kuitenkin myös komppiryhmä, eli oittokunnan oma Viihdebändi, joka sai laulunsäestykset rullaamaan aivan uudella tasolla.

Oli mukavaa tehdä musiikkia isolla kokoonpanolla. Konserttisoittokunta ja Viihdebändi tekivät mutkatonta yhteistyötä, ja kun eloisana sykkivään musiikkiin lisättiin vielä Mikael Konttinen, ei konserteista voinut olla nauttimatta.

Teksti: upseerioppilas Jani Kaitosalmi
Kuvat: sotilassoittokuntien mediatuottajat

Jääkäriharjoituksen taistelut

Ennen juhannuslomia oli aika työntää soittimet hetkeksi syrjään ja palata rynnäkkökiväärien kanssa takaisin metsään. Neljän päivän mittaiseen jääkäriharjoitukseen osallistui varusmiesten ja kantahenkilökunnan lisäksi myös joukko Varusmiessoittokunnan omia reserviläisiä, jotka toimivat harjoituksessa ryhmänjohtajina ja rastikouluttajina. Harjoituksen ensimmäisten päivien aikana kävimme ampumaradalla ja kertasimme sotilaan perustaitoja. Pilvetön taivas ja lämpimät auringonsäteet hellivät taistelijoiden selkiä lukuunottamatta pitkää rastikoulutuspäivää, jolloin sade piiskasi hartioita koko päivän.

Peruskoulutuskaudella opitut taidot palautuivat nopeasti takaisin mieliin, vaikka viimeisimmästä taistelukoulutuksesta olikin ehtinyt vierähtää jo tovi. Harjoituksen pääpaino oli kuitenkin asutuskeskustaistelussa, johon tutustuimme reserviläisten johtamilla rastikoulutuksilla. “Akettaessa” varusmiehet saivat huomata, että rakennusten ennalta-arvaamattomissa kulmissa saumattoman ryhmätyön merkitys korostuu entisestään.

Harjoitus huipentui keskiviikkopäivän taisteluteknisen marssiin ja AKE-kylässä käytyihin taisteluihin. Lähdimme aamutuimaan marssimaan itsenäisinä ryhminä pitkin kartan osoittamaa reittiä. Matkalla kohtasimme rasteja, joissa testattiin tärkeitä sotilaan perustaitoja, kuten evakuointia ja etenemistä tulituksen aikana. Ylitimme marssin loppupuolella myös vesistön, minkä jälkeen jatkoimme märissä maastopuvuissa kohti vihollisen tiedettyä olinpaikkaa. Marssittuamme jonkin aikaa tiedustelijamme teki suojeluvaroituksen havaittuaan ilmassa myrkyllisiä kaasuja. Puimme sadevaatteet päälle ja asensimme kaasunaamarit valmiiksi. Marssi päättyi lopulta suojeluhälytykseen, ja maaliin kiiruhdettiin huuruiset kaasunaamarit kasvoilla.

Nopean ruokailun ja vaatteiden vaihdon jälkeen otimme toisistamme mittaa joukkueiden välisessä asutuskeskustaisteluharjoituksessa. Harjoituksessa sovelsimme reserviläisten kouluttamia asioita, kuten kulmien nopeaa haltuunottoa ja huoneiden eri vyöryttämistekniikoita. Rankan päivän jälkeen siirryimme uupuneina takaisin kotiyksikköön, missä järjestettiin vielä nopea asehuolto ennen viimeisen harjoituspäivän koitoksia.

Lomillelähtöpäivänä pidettiin reipas liikuntakoulutus, jossa kiipeilimme esteradan läpi ja juoksimme viereisen pururadan ympäri. Hyvällä ryhmähengellä jaksoimme pitää yhteisen sykkeen ja taistelutahdon korkealla vielä harjoituksen viimeisilläkin metreillä.

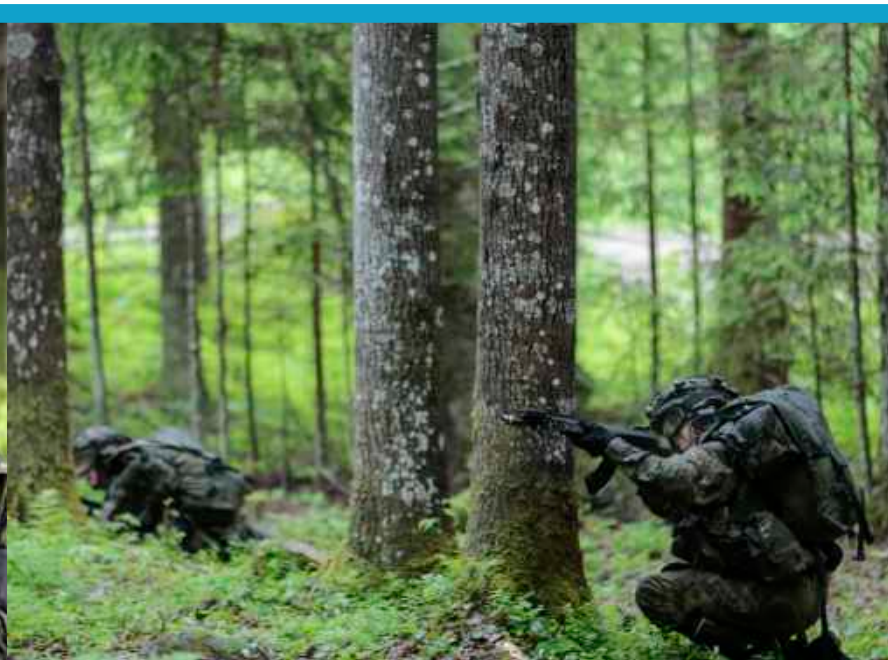

Sataa ja soi

Kesä- ja heinäkuun intensiivisen kuviomarssiharjoittelun lomassa Varusmiessoittokunnan viihdeorkesteri kiersi Etelä-Suomea Satama soi -yhteislaulukiertueen merkeissä. Lauluhetkiä vietettiin Lahdessa, Lappeenrannassa, Merikarvialla, Hämeenlinnassa, Tampereella ja Mikkelissä. Kiertueen ohjelmistoon oli valikoitunut nippu suomalaisia ikivihreitä aina Jukka Kuoppamäestä Juicen kautta Dingoon. Kaiken kaikkiaan yhdeksäntoista laulun sanat löytyivät Varusmiessoittokunnan mediatoimiston painattamista lauluvihkosista, joita jaettiin yleisölle konserttipaikoilla. Ohjelmisto kasattiin yhdessä kersanttien Koivisto ja Sampolahti kanssa.

Osa kappaleista oli soittajille täysin uusia, ja aikaa harjoitteluun oli vähän. Silti konserteista selvittiin kunnialla ja melko vähillä virheillä, jotka eivät menoa haitanneet. Tunnelma yhteislaulutapahtumissa oli intiimi, lähes olohuonemainen. Yleisö oli jokaisessa konsertissa hyvin läsnä, ja laulu raikasi. Esimerkiksi Merikarvialla palan olohuonetunnelmaa toi keikkapaikalta löytynyt, paikallisen kesäteatterin rekvisiittana toiminut sohva, joka kannettiin lavalle konsertin ajaksi. Keikan jälkeen sohva päätyi omistajan luvalla pakettiautoon ja lopulliseen sijoituspaikkaansa viihdeorkesterin harjoitusluokkaan. Tampereella

taas Laikun lavan varsin mielenkiintoinen arkkitehtuuri käännettiin eduksi, kun perkussiokotka jääkäri Teräväinen helistimineen sijoitettiin ansaitsemalleen paikalle, lavan takaosan puolitoistametrisen betonikorokkeen päälle. Tunnelmaa loivat myös yhtyeen välispiikit, joista osa oli oikeasti hauskoja, osa taas hieman kiusallisia, kuten korpraali Taskisen esitelmä Amerikan karjataloudesta ennen Kolmea cowboyta.

Oma tunnelmansa vallitsi myös viihdeorkesterin pakettiautossa, ”humppapakussa”. Keikkamatkoja väritti varusmiesten ja kersanttien jutustelu ja huulenheitto. Välillä taas kaikki kuskia lukuunottamatta nukahtivat heti auton startattua. Autossa sai myös keskustella reilusti aseveljien kesken, jos jokin asia otti päähän tai vastaavasti hehkuttaa, kun asiat olivat menneet juuri niinkuin pitikin.

Suomen kesä ei läheskään joka konsertissa ollut puolellamme, ja joillain paikkakunnilla kiertueen nimi vääntyi välipuheissa muotoon ”Sataa ja soi”. Viimaan ja sateeseen oli kuitenkin osattu varautua. Hämeenlinnan konsertissa yleisön seassa aukesi kymmeniä sateenvarjoja heti ensimmäisten pisaroiden tipahdellessa taivaalta. Lahdessa taas konserttia varten oli varattu kotoisa satamamakasiini, joka täyttyi nopeasti innokkaista laulajista. Eräässä konsertissa nähtiin myös Ultra Bra -henkinen keltainen sadetakki, mikä sopi Jäätelöauto- kappaleeseen erinomaisesti.

Muonitus kiertueella pelasi erinomaisesti, eikä sana ”kenttälounas” viihdeorkesterin viikko-ohjelmassa tarkoittanut pakkiruokaa puiden alla, korkeasta polviasennosta nautittuna. Muonituskeskuksen lounas- ja iltapalapussien lisäksi saatoimme saada keikkapaikalta esimerkiksi voileipiä, välillä taas kävimme paikallisessa ravintolassa. Erityisesti mieleen jäi Merikarvialta keikkapalkkioksi saatu savulohi, jota nautti mielellään illalla kasarmilla ABC:ltä/huoltoasemalta hankitun patongin kera.

Kiertueella oli sama lämminhenkinen tekemisen meininki, joka viihdeorkesterilla on ollut kevään ensimmäisistä harjoituksista saakka. Se näkyi rautaisena yhteissoittona sekä esimerkiksi äänentoiston sotilaallisen tehokkaana kasaamisena. Myös konserteista löytyivät ne samat piirteet, jotka niin monella viihdeorkesterin keikalla saivat lavan tuntumaan kodilta: jääkäri Teräväisen armoton lehmänkellon rankaiseminen, jääkäri **Granrothin** ilme hänen uppoutuessaan kitarasooloon, laulajatoverini jääkäri **Vuoren** tanssiliikkeet - listaa voisi jatkaa loputtomiin!

Jos joku olisi ennen kiertueen ohjelmiston kasaamista tullut sanomaan minulle, että tulisin vielä peruskoulun jälkeen soittamaan Mombasaa, en olisi uskonut. Silti en voinut olla hymyilemättä joka kerta, kun laitoin tämän Satama soi -konsertit päättäneen kappaleen käyntiin akustisella kitaralla. Harva nimittäin pääsee soittamaan Mombasaa näin ainutlaatuisen porukan kanssa, yleisön vielä laulaessa raikuvasti mukana!

Teksti: oppilas Ilkka Olkku
Kuvat: res. jääkäri Henri Uotila

Kromikiväärit ilmassa

upseerioppilas Pekka Niemi

Kun peruskoulutuskauden aikana rynnäkkökivääriä käsiteltiin aseenkäsittelyrasteilla ja ammunnoissa ei tullut mieleen, että kesään mennessä lähes vastaavat aseet lentelisivät kaareessa, kun kivääritaitoryhmä hioo omaa osuuttaan Kromeritzin kuviomarssiesitykseen. Maaliskuussa aloittaessa, ei kenelläkään noin 30 hengen jousista, teknikoista ja bändiläisistä koostuvasta ryhmästä ollut vielä kokemusta vastaavanlaisesta toiminnasta, mutta hyvin nopeasti määrätietoisella harjoittelulla ensimmäiset liikkeet ja heitot alkoivat onnistua.

Aluksi treenit vietettiin suurimmaksi osin yksikön pihaa reunustavilla lumikasoilla, jolloin aseen pudotessa se säästyi suurimmilta kolhuilta. Kirjoittamattoman säännön mukaan jokaisesta aseen pudotuksesta heittäjälle napsahti kymmenen punnerrusta, joten ensimmäisinä treeniviikkoina ei hirveästi tarvinnut salilla käydä. Kevään taittuessa kesään saatiin treeniaseina käytetyt deaktivoidut rynnäkkökiväärit vihdoin vaihtaa oikeisiin esityksissä käytettäviin kromattuihin aseihin. Uudet aseet tuntuivat alkuun hieman haastavilta, koska kromatun rungon takia aseen paino nousi yli seitsemään kiloon.

Samoihin aikoihin kiväärikoulutettavien keskuudessa heräsi kiinnostus lähteä viemään omatoimisesti kiväärin pyöritystä eteenpäin, ja perustimme pienen soolotaitoryhmän muutaman henkilön kesken. Taustamateriaalina uusia liikkeitä varten käytimme pääosin videomateriaalia ulkomaalaisten soolokivääriryhmien esityksistä sekä Varusmiessoittokunnan vanhoista sooloesityksistä. Koko soolokoreografian kuitenkin kirjoitimme varusmiesten kesken ilman ulkopuolista apua, josta kesän aikana muotutui mielenkiintoinen projekti. Rumpuryhmän kanssa yhdessä tehtävän numeron olemme päässeet esittämään muun muassa televisioituun Tango Finlandia konserttiin, Maavoimien komentajan vaihdokseen sekä useisiin Helsingin keskustassa tapahtuviin vartioparaateihin.

Kiertueiden päätyttyä heinäkuun ja elokuun päivät ovat pääosin kuluneet kuviomarssitreeneissä. Tšekin Kromeritzisin tattoo on sekä paraatisoittokunnan että erityisesti kivääritaitoryhmän kesän huipentuma, jonka hiomiseen on käytetty paljon energiaa. Heinäkuussa saimme kivääritoiminnalle vihdoin oman kouluttajan. Kersantti Eero Rautasuon opastuksessa koko toiminta on hypännyt vielä uudelle tasolle. Yhdessä uuden soolokivääriesityksen kanssa luvassa on varmasti yksi Puolustusvoimien Varusmiessoittokunnan historian hienoimmista esityksistä.

Kuvat: res. alikersantti Kasperi Heikkilä, oppilas Katariina Broman res. jääkäri Joonatan Järvinen

Varusmiessoittokunnan haitariveljekset

Pohjanmaalla, pienessä Jurvan kylässä, kaksi varusmiespalvelustaan suorittavaa nuorukaista kävelee minua vastaan. Veljekset istahtavat aitan rappusille, nostavat soittimensa ylös ja pitävät minulle pienen konsertin. Tunnistan tutun Säkkijärven polkan. He tanssivat musiikin mukana – eläytyvät täysillä.

Soittajien hengitysrytmi hakee tempoa harmonikkojen palkeiden liikkeestä. Veljekset käyvät musiikillaan hilpeää vuoropuhelua. He nauravat. Puhuvat yhteistä kieltä. Ja minä yritän ymmärtää.

19-vuotiaat kaksoset **Tuomas ja Lauri Tuomisto** ovat soittaneet harmonikkaa jo pidemmän aikaa, yli 13 vuotta. Molemmat aloittivat soittoharrastuksen seitsemänvuotiaana. Suvussa, jossa on paljon lahjakkaita hanuristeja, ei harvinaisempi soitinvalinta tullut yllätyksenä.

– Aloitimme samaan aikaan käymään tunneilla. Varmaan vuoden verran perheessä puhuttiin, että poikien pitäisi päästä soittotunneille. Haitari oli molempien oma valinta, Lauri kertoo.

Keikkoja on vuosien aikana ehtinyt kertyä runsaasti. Pienessä kylässä veljekset ovat haluttuja viihdyttäjiä. Harmonikka on soinut niin suurissa konserttisaleissa, kylän lavatansseissa kuin perhejuhlissa. Keikoilla veljekset soittavat mielellään niin kevyttä kuin klassista musiikkia.

– Haitarilla voi soittaa paljon muutakin kuin humppaa. Esimerkiksi harmonikkasovitukset klassisista viulu- ja urkuteoksista kuvastavat hyvin soittimen monipuolisuutta. Vanhoja suomalaisia ikivihreitä toivotaan silti eniten. Ehdoton suosikki, jota aina kysellään, on Paul Norrbackin hanuriklassikko Varisevat lehdet, Tuomas pohtii.

Veljekset ovat niittäneet mainetta myös kotikylänsä ulkopuolella. Vuonna 2015 Tuomistot osallistuivat sarjansa ainoina suomalaisina harmonikansoiton maailmanmestaruuskilpailuihin. Kilpaileminen on Tuomistoista hauskaa ja opettavaista, kunhan sitä ei ota liian vakavasti.

– Kävimme nuorempana paljon kilpailuissa. Erityisesti muistan vuosien takaisen Suomen pelimannikilpailun, jossa Lauri voitti minut yhdellä pisteellä. Vuotta myöhemmin tulin samaisessa kilpailussa ensimmäiseksi ja Lauri toiseksi – jälleen pisteen erolla!

Viime vuoden kevät oli veljeksille kiireistä aikaa. Ylioppilaskirjoitusten ohella työn alla oli myös musiikkiopistotason D-tutkinto ja tulevat korkeakouluhaut. Kirjoitusten aikaan Tuomistot pohtivat myös varusmiespalvelustaan, ja ajatus palveluksen suorittamisesta Panssariprikaatiin kuuluvassa Puolustusvoimien varusmiessoittokunnassa nousi esille.

– Pääsykokeissa meitä oli noin kymmenen haitaristia. Päivän aikana soitettiin yksi vapaavalintainen kappale, testattiin nuotinlukutaitoa, tehtiin psykologinen koe ja käytiin kapteenin haastattelussa. Toukokuussa oli hymy herkässä, kun molemmille tipahti samanlainen hyväksymiskirje kotiin, Tuomas toteaa.

Varusmiessoittokunnassa palvelus alkaa vuosittain tammikuussa kahdeksan viikon mittaisella peruskoulutuskaudella. Tammi- ja helmikuun aikana opetetaan kaikki tärkeimmät sotilaan perustaidot aina rynnäkkökiväärin käytöstä telamiinan asentamiseen.

Varusmiessoittokunnassa peruskoulutuskausi on koulutuksen lisäksi myös tiivistä ryhmäytymisen aikaa. Veljekset kertovat, että samanhenkisten ihmisten kanssa hyvä ryhmähenki on syntynyt kuin itsestään.

– Peruskoulutuskausi oli mielenkiintoista aikaa. Ystäviä oli helppo saada, kun oli samanhenkisiä ihmisiä ympärillä.

Samalla löysi uusia puolia myös itsestään, Lauri toteaa.
Varsinainen soittotoiminta alkaa Varusmiessoittokunnassa helmikuussa sotilasvalan jälkeen. Noin puolen vuoden mittaisen erikoiskoulutuskauden aikana Varusmiessoittokunnan kokoonpanot konsertoivat lähes päivittäin.
Soittokausi on lähtenyt Tuomistoilla vauhdilla käyntiin. Lauri on ehtinyt toimia Jousiorkesterin solistina, ja Tuomas on ollut mukana Viihdebändin keikoilla. Huhtikuussa veljekset lähtevät Jousiorkesterin ja Viihdebändin kanssa suomalaisen 80-luvun hittimusiikin siivittämälle Hyvää ja kaunista -kiertueelle.

– Lähdimme Jousiorkesterin kanssa jo maaliskuun lopulla tunnelmalliselle Kynttiläkiertueelle, jossa toimin solistina. Onneksi olin pitänyt peruskoulutuskaudella soittotuntumaa yllä, niin valmistautuminen konsertteihin sujui mutkattomasti, Lauri kertoo.

– Viihdebändillä ensimmäiset keikat osuivat aivan soittokauden alkuun. Kiire asetti vaatimustason korkealle, ja töitä piti tehdä heti alusta alkaen ammattimaisesti, Tuomas jatkaa.
Tulevaisuudessa Tuomistot haluavat olla ammattimuusikoita. Varusmiespalveluksen jälkeen kumpikin aloittaa musiikkipedagogin opinnot Tampereen ammattikorkeakoulussa. Asevelvollisuuden suorittaminen Varusmiessoittokunnassa on Tuomistojen mielestä loistava mahdollisuus jokaiselle muusikolle. Varusmiessoittokunnassa verkostoituu, kehittyy ja saa unohtumattomia kokemuksia.
– Jokaisen soittajan kannattaa hakea tänne. Varusmiessoittokunta on muusikoille ehdottomasti paras paikka suorittaa yleinen asevelvollisuus. Täältä saa ainutlaatuisia esiintymiskokemuksia ja hyviä muistoja, haitariveljekset toteavat.

Teksti:
upseerioppilas Jani Kaitosalmi
Kuvat:
res. jääkäri Joonatan Järvinen

Kirjoitus julkaistu Hattulaan.fi -lähilehdessä 27.4.2017
http://hattulaan.fi/uutiset/ihmiset/varusmiessoittokunnan-haitariveljekset/

Tekniikan puheenvuoro

Teksti: oppilas Henri Sertti
Kuvat: Varusmiessoittokunnan mediatiimi

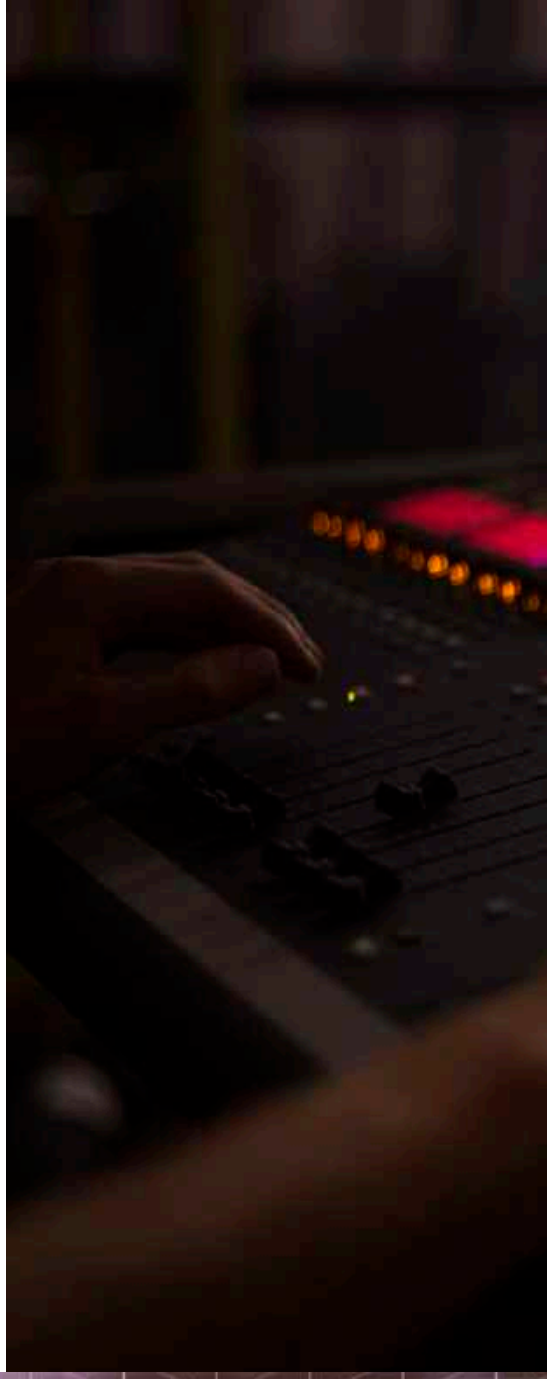

”Otatko sä valokuvia?” kysyi eräs rouva keikalla, kun koikkelehdin yleisön joukossa iPadin kanssa. ”En valitettavasti, mä vaan miksaan” -vastaus sai peräänsä kummeksuneen katseen. ”Niin, no kyllähän ne soittajat teitä tukijoukkojakin tarvitsee.” Soittokunnan ehkä näkymättömin kokoonpano, tekniikkatiimi, on konserttien onnistumisen kannalta kuitenkin yksi tärkeimmistä. Vaikka monien mielikuva teknikoiden arjesta saattaa rajoittua monitoimihallin pihalla pelattavaan vanerilaatikkotetrikseen, tapahtuu merkittävä osa työstä jo ennen keikkoja. Tarvittavan kaluston suunnittelu, valmistelut ja yhteydenpito keikkapaikkoihin takaavat sen, että soittajien saapuessa paikalle hommat hoituvat sotilaallisen ripeästi ja sujuvasti.

Teknikon arkea varusmiessoittokunnassa on vaikea kuvailla lyhyesti, sillä niin sanottua normipäivää ei juuri ole. Keikkojen lisäksi suunnittelutyöt, kaluston huolto ja varastohommat sekä kivääriryhmän harjoitukset pitävät tekniikkatiimin kiireisenä. Osana kivääritaitoryhmää pääsemme myös itse valokeilaan paraateissa ja kuviomarssiesityksissä. Näin loppukesästä monien silmissä siintääkin jo syyskuun alussa Tšekissä järjestettävä Kromeriz-tattoo.

Suurten kiertueiden lisäksi tekniikkaa työllistävät eniten show- ja viihdebändien keikat, pienempiä puheäänentoistokeikkoja tai äänityksiä unohtamatta. Vuoden aikana ajokilometrejä on tullut vähintäänkin kiittettävän paljon, aina Rovaniemeltä Porvooseen saakka. Keikkarutiinin ja sadan uuden kaverin lisäksi soittokunnasta jää käteen myös paljon uutta oppia ja kokemusta, jollaista tuskin mistään muualta on mahdollista vuoden aikana saada. Televisiokonsertista tykkimuseon kautta jäähallikeikalle – ainakin monenlaisia ja välillä myös erittäin mielikuvituksellisia keikkapaikkoja ja tuotantoja on nähty. Vuoden tähänastisia kohokohtia itselleni ovat olleet Tangomarkkinoiden pääkonsertti, Ilmajoen musiikkijuhlat ja huhtikuinen Hyvää ja Kaunista -kiertue Itä- ja Pohjois-Suomessa. Monipuolisia projekteja tehdessä ei ainakaan tule tylsää!

Tekniikan lisäksi allekirjoittanutta on työllistänyt myös soittokunnan jousiorkesteri, jossa olen toiminut toisena

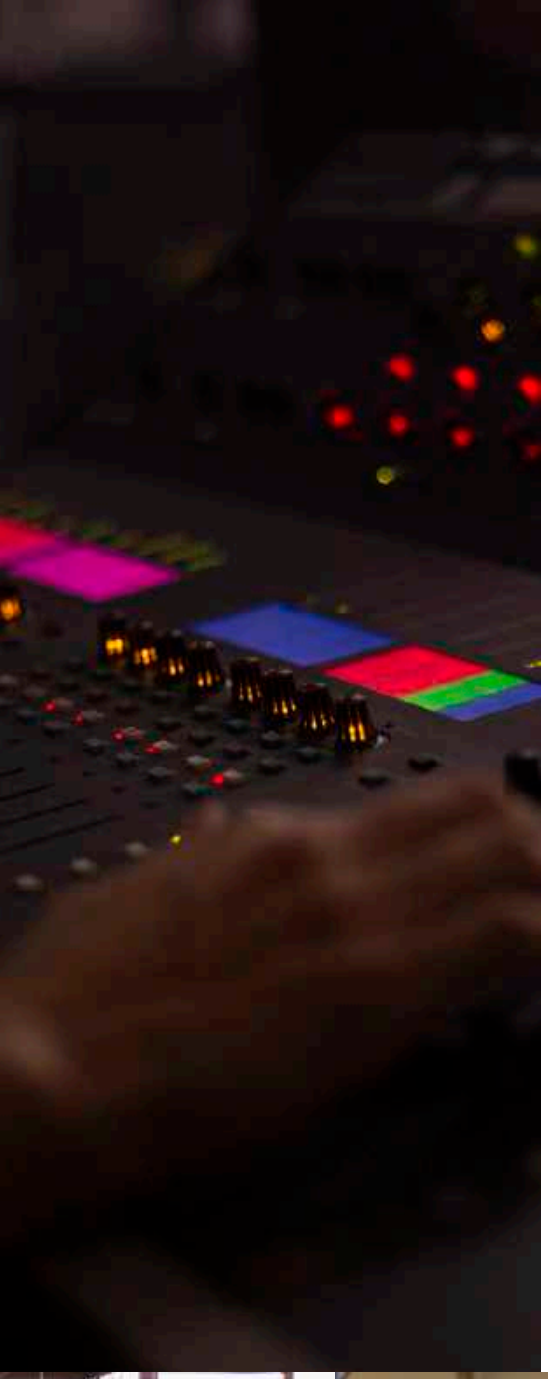

kontrabassotaiteilijana erityisesti alkukevään Kynttiläkonserteissa. Multitaskaamisen taitaa myös äänitysvelhomme korpraali **Lehtola**, joka on Logicin lisäksi tuttu näky myös viulun ja mandoliinin ääressä viihdebändissä ja jousiorkesterissa. Allekirjoittaneen erikoistuessa erityisesti viihdeorkesterin sielunelämään, ovat Itä-Suomen lahjat maailmalle, korpraali **Loijas** ja jääkäri **Parviainen**, kunnostautuneet showbandin parissa. Valomestarimme jääkäri **Rautavuori** on esiintyjien häikäisyn lisäksi toiminut videopuolen hommissa mediatiimissä, ja kuuluupa tekniseen osastoomme tiettävästi ensimmäistä kertaa soittokunnan historiassa sähkömies, korpraali Haapanen, joka laitteiden korjauksen ja huollon lisäksi vastaa sähköstä ja valorakennuksesta tulevalla Kasari-kiertueella.

Teknikkona palveleminen Varusmiessoittokunnassa on hieno mahdollisuus hyödyntää siviilissä opittua asepalveluksen aikana ja vastaavasti oppia uusia asioita vietäväksi siviilitöihin. Myös organisointitaitojaan pääsee kehittämään erityisesti silloin, kun päällekkäin on useita keikkoja tai aikataulut ovat tiukkaakin tiukempia. Kaikista haasteista on kuitenkin selvitty huippujen kollegojen ja jo käsitteeksi muodostuneen soittokuntahuumorin ansiosta. Myös silloin, kun erään rap-artistin taustanauhat eivät vain kerta kaikkiaan toimineet tai kaatosade tuotti pienen yleisökadon kesken puistokonsertin.

Tätä kirjoittaessani istun myöhään illalla pakettiautossa matkalla keikalta Mikkelistä takaisin Parolannummelle. Välillä lyhyiksi jäävät yöunet eivät haittaa, kun niiden vastapainoksi saa paljon takaisin: tuhansittain yleisöä tanssimassa showbandin keikalla tai kyyneliin liikuttuva yleisö konserttisalissa ovat niitä onnistumisen elämyksiä, joiden jälkeen muistaa, miksi sitä kaapelinkäärintää ja yöllisiä roudauksia taas jaksaakaan. Lisää elämyksiä yleisölle tarjoillaan vuoden suurimman ja upeimman kiertueemme, Kasarin, muodossa elokuun lopussa.

Megakiertue Kasarin valmistelut tekniikan osalta aloitettiin jo varhain keväällä. Suuren kiertueen suunnittelussa ja toteutuksessa tekniikkatiimi pääsee niin toteuttamaan taiteellisia visioitaan kuin testaamaan johtamistaitojaan soittajista kootun rakennusosaston johtajina. Tätä kirjoittaessa kiertueen alkuun on aikaa kolme viikkoa, ja esituotannossa alkavat kiireisemmät ajat. Allekirjoittanut vastaa kiertueella monitoripäästä, ja ainakin monitorimiksausten määrän perusteella kiertue on syystäkin mega!

Kannustavin mediatiimi

Teksti: oppilas Katariina Broman
Kuvat: res. jääkäri Joonatan Järvinen, oppilas Roni Rautavuori

Mediatiimi - Varusmiessoittokunnan ikuistajat ja sanansaattajat. Pitkäjänteinen, luova ja väsymätön mediatiimi pitää huolen, että keikoilla on yleisöä, ja ihmiset saavat tietää, mitä Varusmiessoittokunnassa tapahtuu. Mediatiimi on koostunut parhaimmillaan kahdeksasta hengestä, johon mahtuu mukaan monipuolista osaamista. Jäsenet hallitsevat yleensä jo valmiiksi mediavarusmiehen perustaidot, kuten editoinnin, graafisen suunnittelun sekä valo- ja videokuvauksen. Tarvittaessa jäsenet täydentävät ja kehittävät toisiaan.

Postiini saapui ennen vapaaehtoista palvelukseenastumistani kirje, jossa kysyttiin halukkuutta erilaisiin palvelustehtäviin. Kirjeessä huomioni herätti välittömästi valokuvaustehtävät. Esillä olleista palvelustehtävistä tuli valita kolme itseään kiinnostavinta tehtävää, ja valokuvaustehtävät pääsivät listallani ykkössijalle.

Myöhemmin peruskoulutuskauden aikana aloin selvittämään, miten kyseisiin tehtäviin pääsisin. Näin yksikköni ilmoitustauluilla mainosjulisteita erityistehtävistä. Etsin puolustusvoimien sivuilta erityistehtävien hakulomakkeen, jonka lähetin täytettynä työnäytteiden kera. Jonkin ajan kuluttua sain kutsun haastatteluihin. Paikan päällä minua yllättäen kysyttiin Varusmiessoittokunnan mediatiimin haastatteluun, vaikka en ollut kyseistä vaihtoehtoa hakulomakkeeseeni laittanut. Tein myös avoimen hakemuksen Panssariprikaatin omaan mediatiimiin, mutta en ikinä päässyt valintatilaisuuteen asti, sillä ennen sitä minut jo valittiin Varusmiessoittokunnan mediatiimiin.

Uudessa yksikössä ja tehtävässä aloittaminen oli jännittävää. Vanhasta yksiköstä muuttaminen tuntui aluksi pahalta, mutta ajan myötä tilanne muuttui. Varusmiessoittokunta otti minut avosylin vastaan ja uusissa tehtävissä päivät vaihtuivat toiseen vikkelästi. Erityiskoulutuskauden alussa teimme sosiaaliseen mediaan päivityksiä, esimerkiksi juhlapäiviin liittyen. Teimme myös kovalla kiireellä eri konsertteihin mainosjulisteita ja käsiohjelmia. Julisteita tehtäessä tutustui helposti tiimin muihin jäseniin ja oppi paljon uutta.

Erikoiskoulutuskauden alussa mediatiimi oli lisäksi vielä mukana kuviomarssiharjoituksissa ihanalla Pullerin hallilla. Tipuimme kuitenkin harjoituksista heti barettikokeen jälkeen pois, sillä tunnetusti media ei tarvitse kuviomarssinperusteita muuta kuin kokeessa ja ruokailuun siirryttäessä. Barettikokeeseen liittyy barettimarssi, joka myös suoritettiin kevään aikana. Marssi oli paljon kevyempi kuin mitä odotin, mutta kyllä se silti tuntui hyvältä asettaa kaunis sininen baretti marssin jälkeen päähän.

Siniset baretit päissä kelpasi lähteä kiertueille. Keikoilla kuvaaminen lähti käyntiin, ja Facebookin sekä Instagramin tiuha pommitus alkoi. Konserteissa kuvaaminen vaati nopeaa reaktiokykyä. Myös keikkojen jälkeen sai toimia nopeasti, välitön kuvien valikoiminen ja muokkaaminen alkoi. Julkaisu oli tehtävä mahdollisimman nopeasti samana iltana tai seuraavana päivänä. Usein kyse oli kiertueista, jotka olivat päiviltään samanlaisia, ja jokainen ilta toisensa jälkeen venyi pitkäksi.

Kiertueet olivat kuitenkin palkitsevia ja mielenkiintoisia. Niillä pääsi kiertelemään ympäri Suomea ja näkemään eri varuskuntia, sekä työskentelemään omatoimisesti. Itse olen tähän mennessä tykännyt eniten Showbandin Suomi 100 - kiertueesta, sillä energia, työporukka ja paikkakunnat kiertueella ovat olleet mainioita. Kiertueiden jälkeen monet varusmiehet haluavat kuvia keikoilta, ja

Eturivissä Varusmiessoittokunnan E-kauden mediatiimi. Takarivissä muiden sotilassoittokuntien mediatuottajat sekä mediatiimin silloinen tiedottaja Jere Paldanius ja Marjo Riihimäki

kasarmille palatessa alkaakin kuvien hienosäätö, lähettäminen ja serverille siirtäminen. Kasarmilla on päässyt tekemään kuvien, postausten ja nakkihommien lisäksi myös isoja projekteja, kuten Kasari-videota.

Kasari-videon tekeminen oli mielenkiintoista mutta raskasta. Suunnittelin kertosäkeeseen koreografian ja pääsin hieman ohjaamaan ja auttamaan yhtenä päivänä kuvauksissa. Kappaleen kertosäkeen kuvauspäivä ei ollut kovinkaan mutkaton. Alkuperäisellä kuvauspaikalla, vanhalla vanutehtaalla, emme lopulta voineet kuvata, sillä homeesta johtuen moni sai välittömästi allergisen reaktion paikan päällä. Siirryimme sieltä takaisin kasarmille, jossa päätimme kuvata Korsholmassa. Täytimme salin savulla ja juuri, kun olimme pääsemässä vauhtiin, palohälytin räjähti soimaan. Päivä venyi pitkäksi ja kesti noin aamukuudesta iltayhdeksään.

Video saatiin kuitenkin purkkiin ja olikin jo itse Kasari-megakiertueen aika. Kiertueella media ylläpiti myyntitiskiä, valo- ja videokuvasi sekä päivysti koko yksikköä. Tahti oli kiertueella kova, illat venyivät pitkiksi ja välimatkat keikkapaikalta toiselle kasvoivat. Kiertue vaati jokaisen jäsenen täyttä panostusta ja henkistä kestävyyttä. Valtavan Kasari -megakiertueen lisäksi mediatiimi pääsi ikuistamaan ja seikkailemaan valtavassa Tšekissä. Työskentely matkallamme oli mielekästä. Säät suosivat ja keikkoja oli sen verran, että työt jakautuivat kevyeksi taakaksi jokaiselle.

Naisten vuoro!

Teksti: oppilaat Veera Karhu ja Klaara Koivunen

"Komppaniassa herätys! Valot päälle. Ovet auki. Miehet ylös punkista." Näihin sanoihin ovat varusmiehet heränneet sukupolvi toisensa jälkeen. Vapaaehtoisen asepalveluksensa myötä myös naiset ovat olleet oikeutettuja tähän aamuherätykseen. Millaista naisen arki sitten on armeijassa? Monella tavoin se on helpompaa kuin siviilissä. 20 minuuttia aamutoimiin ei siviilissä riitä keskivertonaisella mihinkään muuhun kuin vaatekriisiin tai epäonnistuneeseen silmärajaukseen. Armeijassa vaatevalintoja voi tehdä ainoastaan kahden tismalleen samannäköisen maastopuvun välillä. Ehostuskin rajoittuu vain niskan taakse siististi pyöräytettyyn nutturaan.

Naisena armeijassa onkin turha odottaa erityiskohtelua. Naisilta odotetaan samaa kuin miehiltä, ja naisten uskotaan pystyvän samaan kuin miehet. Joku saattaa joskus kysyä, mikä sai meidät naiset alunperin astumaan palvelukseen. Varusmiessoittokunnan arjessa sukupuoli on kuitenkin sivuseikka. Tärkeämpää on se, mitä soitinta soitat, missä yhtyeessä ja miten hyvin. Kauniilla hymyllä saatat saada pyykinvaihdossa muita särmemmän maastopuvun, mutta palveluksessa kantahenkilökunnan ja varusmieskavereiden arvostus tulee vain tekojen myötä.

Meille kahdelle armeijaan lähteminen ei ollut aina itsestäänselvyys. Toki tiesimme, että naiset voivat mennä armeijaan, ja tunsimme jopa muutamia naisia, jotka olivat niin tehneet. 18-vuotiaana kumpikaan meistä ei kuitenkaan kokenut, että Puolustusvoimilla olisi jotain annettavaa juuri minulle

tai minulla Puolustusvoimille. Lukion jälkeen oli tärkeämpää hankkia opiskelupaikka ja itsenäistyä.

Siihen on kuitenkin syynsä, miksi miehet aina saunajutuissaan palaavat armeija-aikaan. Ensimmäinen laukaus rynnäkkökiväärillä, käsikranaatin heittäminen ja panssariajoneuvon alle vieriminen ovat vain yksinkertaisesti unohtumattomia kokemuksia. Puolustusvoimissa on myös mahdollisuus luoda suhteita ja saada työnantajien arvostamaa koulutusta ja kokemusta. Lopulta päätös lähteä palvelukseen ei ollut vaikea. Hyötyjen lisäksi motivaattorina toimi myös kunnioitus ja kiitollisuus sotaveteraaneja ja omia isoisiämme kohtaan.

Haluamme rohkaista muitakin naisia lähtemään armeijaan. Aivan kuten armeijassa on miehiä laidasta laitaan, myös sinne hakeutuvat naiset ovat luonteeltaan ja taustaltaan hyvin erilaisia. Tärkeintä on hyvä ja ennakkoluuloton asenne. Sillä ja ripauksella suomalaista sisua on vuoden jälkeen monta kokemusta ja ystävää rikkaampi.

Nohevan varusmieskaverimme sanoin: ”Ai niin. En mä edes muistanut, että te olette tyttöjä!”

Kuvat: Varusmiessoittokunnan mediatiimi

Soitellen loppusotaan

Teksti: upseerioppilas Jani Kaitosalmi I Kuvat: Varusmiessoittokunnan mediatiimi

Yhä syvemmälle menneeseen

Olen erikoisjoukon sotaharjoituksessa. Kirkkaat neonväriset valot välkkyvät bassojytinän tahdissa. Funkpohjainen tanssipop tärisyttää loppuunmyydyn Finlandia-talon kokolattiamattoa. Musiikissa soi mennyt aika, jolloin katumuoti kopioitiin putkitelevision takaa Miami Vicesta ja Dallasista. Lavalla ei kuitenkaan näy suuria kampauksia, olkatoppauksia tai vaaleaksi kivipestyjä vyötäröfarkkuja. Harmaapukuiset sotilaat värittävät lavakuvaa ja nostavat svengillään yleisön tanssimaan. Parhaimmat kasarihitit värisyttävät salin seinämiä. Varusmiehet tarjoavat yleisölle aidon ja autenttisen aikamatkan 1980-luvulle. Yleisö nauttii retrohenkisestä nostalgiapiikistä, varusmiehet soivasta loppusodasta.

Puolustusvoimien varusmiessoittokunnan tähän mennessä suurin ponnistus, Kasari-kiertue, kiersi seitsemän elokuisen päivän aikana Suomen suurimmat estradit aina Tampere-talolta Turun Logomoon. Ainutlaatuisen kokemuksen lisäksi kiertue testasi sotilassoittajien sodan ajan tehtävään liittyviä taitoja, kuten paineensietokykyä ja musiikillisia valmiuksia. Musiikkikapteeni **Tero Haikala** kuvailee kiertuetta Yle Aamu-tv:n haastattelussa palveluksen huipentavana loppusotana, jossa varusmiehet joutuvat kokemaan niin henkisestä kuin fyysistä painetta.

– Koettelemme varusmiesten valmiutta pitkäjaksoisessa, kohtalaisen raskaassa ja vaativassa harjoituksessa näin musiikin keinoin. Rakennamme kaiken itse aina valoista ja tekniikasta lähtien. Tällaisilla kiertueilla yöunet jäävät aika vähiin, mutta silti on kyettävä esiintymään täpötäydelle salille ja vetämään se hyvä veto, musiikkikapteeni toteaa. (Yle Aamu-tv, 18.8.2017)

Heti sotilaan perustaitoihin keskittyvän peruskoulutuskauden jälkeen alkoivat valmistelut elokuun Kasari-kiertuetta varten. Varusmiessoittokunnan mediatiimi aloitti kiertueen raivokkaan markkinoinnin jo maaliskuussa. Varusmiesten itse toteuttama mainonta oli niinkin tehokasta, että heinäkuussa julkaistu traileri markkinoi pääosin jo loppuunmyytyä kiertuetta.

Elokuun aikana varusmiesten oli kiertueen lisäksi valmistauduttava syyskuussa Tšekeissä pidettävää Tattoo-tapahtumaa varten. Tiiviisti aikataulutetut päivät jakautuivat kahtia; aamupäivällä työstettiin kuviomarssiesitystä ulkomaanmatkaa varten ja iltaisin keskityttiin Kasari-kiertueeseen. Orkesterin konserttimestarina toiminut korpraali **Otso Koiso-Kanttila** on tyytyväinen varusmiestovereidensa toimintaan kovan paineen alla. Lopullinen show saatiin harjoiteltua kolmessa päivässä – aikataulussa, johon vain ammattilaiset kykenevät.

– Kiertueaikataulu oli haasteellinen. Puhallinorkesteri ehti harjoitella omia stemmojaan vain kahdesti ennen viimeisiä koko bändin yhteistreenejä. Tiiviin aikataulun myötä yöunet jäivät vähäisiksi.

– Herätykset olivat kiertueviikolla aikaisia, koska viilasimme aamuisin Tšekin kuviomarssiesitystä kuntoon, Koiso-Kanttila tiivistää.

Varusmiehet jakautuivat kiertueen ajaksi pieniksi osastoiksi, jotka yhdessä muodostivat sulavasti toimivan kokonaisuuden. Ensimmäisenä, useita tunteja ennen muita, konserttipaikalle saapui tekniikasta ja roudauksesta vastaava etujoukko. Osasto huolehti koko kiertueen ajan konserttisalin kasaamisesta ja purkamisesta. Vasta useiden tuntien uurastuksen jälkeen lopuista soittajista koostuva pääjoukko saapui paikalle soundcheckia varten. Koiso-Kanttilan mukaan etujoukon toiminta oli sotilaallisen tehokasta, vaikka väsymys painoikin hartioita.

– Etujoukon tehtävä oli kasata vaadittava tekniikka ennen pääjoukon saapumista. Joka kerta onnistuimme pysymään aikataulussa, vaikka osalla porukasta ei ollut aikaisempaa kokemusta lavan rakentamisesta. Oli helppo johtaa motivoitunutta porukkaa, josta huokui aitoa esiintymisintoa, Koiso-Kanttila kertoo.

Etujoukon työstäessä konserttisalia pieni pop up -orkesteri suuntasi kaduille mainostamaan konserttielämystä suomalaisin kasarihitein. Samaan aikaan mediatiimi järjesteli aulan kuntoon ja huolehti konserttitaltiointia varten kamerat paikoilleen. Tuntia ennen showtimea pop up -orkesteri viihdytti aulassa kasarimusiikin ystäviä mediatiimin huolehtiessa yleisön paikoilleen. Mediatiimin ja pop up -orkesterin kanssa kulkeneen panssarijääkäri **Henri Uotilan** mielestä myös konserttisalin ulkopuolella toiminta oli tehokasta ja näkyvää.

– Vastasimme mediatiimin kanssa Kasari-kiertueen yleiseen viestintään liittyvistä tehtävistä. Vastuualueet olivat hyvin laajoja, monipuolisia ja ylettyivät aina keikkataltioinnista yleisönkohtaamiseen lippuluukuilla. Pop upilla heitimme keikkaa keskeisillä paikoilla ja rupattelimme vastaantulijoiden kanssa armeijasta. Kiertue oli mielestäni kuin hyvä juusto – parani vanhetessaan, kertoo Uotila.

Kiertuekonsertit jakautuivat kahteen osaan, joista ensimmäisen johti musiikkikapteeni **Tero Haikala** ja toisen muun muassa Pepe ja Saimaa -levyn kapellimestarina, kosketinsoittajana ja sovittajana toiminut yliluutnantti **Tommi Suutarinen**. Muhkean kasarisoundin loihti megaviihdeorkesteri, joka koostui sinfonisesta puhallinorkesterista, isosta jousistosta sekä komppibändistä. Kiertueella kuultiin kasarihittejä aina Michael Jacksonin ikonisesta Billie Jeanista Tina Turnerin The Bestiin. 1980-luvun kappaleiden mahtipontisuus sopi loistavasti 70-henkiselle megaviihdeorkesterille.

Orkesterisovituksia oli tehnyt useampi henkilö, millä pyrittiin rikastamaan ohjelmiston äänimaailmaa. Lämpöä konserttisaleihin toivat kevyet marimbasoolot Toton Africassa sekä jazz-tyylinen, vanhan ajan big band -musiikkia mukaileva sovitus Madonnan Material Girlistä. Kiertueen solistina toiminut kaartinjääkäri **Ilari Kaipainen** myöntää jännittäneensä paljon kiertuetta. Loppusota tarjosi hänelle kokemuksen, jollaista harvoin tarjotaan siviilielämässä.

– Aika paljon pitäisi tehdä siviilipuolella töitä, että kykenisi tekemään edes mitään tämänkaltaista. Kiertueella oli olo, että teki jotain tärkeää, Kaipainen miettii.

Syyskuussa kotiyksikön tuvat tyhjenevät ja tiivis ryhmä hajoaa. Osa varusmiehistä kotiutuu toisten siirtyessä sotilasmusiikkialan aliupseerikurssille. Kasari-kiertueen jälkeen muutos tuntuu oudolta. Raskas loppusota on muovannut Varusmiessoittokunnasta toimivan erikoisjoukon, joka kykenee toimimaan kovimmankin paineen alla.

– Kasari-kiertue tarjosi mahdollisuuden tutustua muidenkin kokoonpanojen soittajiin. Tuntuu, että tunnen nyt kiertueviikon jälkeen paljon paremmin varusmiestoverini. Äärimmäisen kovan paineen alla tekeminen varmaankin vaikutti siihen, että ryhmä tiivistyi kiertueen loppupuolella. Oli pakko puhaltaa yhteen hiileen, Kaipainen lopettaa.

Kiertue ei olisi ollut yhtä suurenmoinen ilman mahtavia vierailevia solistejamme. Metropolian lauluopiskelijoista saimme vahvistukseksi **Heidi Seppälän**, **Reeta Saranpään** ja **Hanna Bergströmin.** Lisäksi konserttien loppusilauksina esiintyi vanha ystävämme **Timo Kotipelto**, jonka osallistumista pidimme salaisuutena loppuun asti.

Tömistely saa salin lattian kumisemaan. Aika hidastuu, kun yleisö vaatii mylvien lisää. Hikiset varusmiehet katsovat onnellisina toisiaan. Jalat tärisevät, kun adrenaliini purkaantuu suonista. Mylvintä kasvaa taustalla. Yleisön korkeaääniset vihellykset rikkovat soittajien keskinäisen sumuverhon. Rumpali laskee viimeisen biisin käyntiin. Yleisö tanssii. Soittajat nauttivat.

Ja vielä kerran vilkkuvat nuo neonväriset valot.

Suomen parhaita

Kuviomarssin ammattilaiset Tšekissä

Aloitimme kuviomarssin valmistamisen opettelemalla paraatikäytäntöjen perusteita heti erikoistumiskauden alussa. Siisteissä riveissä ja jonoissa marssiminen samoilla askelpituuksilla oli jo yllättävän haastavaa. Hiljalleen liikkeitä tuli lisää, soittajille tuli soittimet ja kivääriryhmälle kiväärit. Soittaminen ja marssiminen oli yhdessä todella vaikeaa, kun taas kiväärien kannattelu ja uudet liikeradat tärisyttivät harjaatumattomia käsiä.
Kuviomarssi on Varusmiessoittokunnan suurimman kokoonpanon, paraatisoittokunnan päätuote. Kokoonpano muodostuu puhallinorkesterista, kivääritaito- ja rumpuryhmästä.
Tšekin matkaa varten harjoittelimme kevään ja kesän aikana 15-minuuttisen kuviomarssishown, joka sisälsi soiton ja kuviomarssin lisäksi laulua, viulusoolon, lavabändin, sekä kivääritaito- ja rumpuryhmän soolot. Kuviota harjoiteltiin lähes päivittäin säässä kuin säässä, ja treenimme kuuluivat varmaan Parolannummen pääesikunnankin päässä.

Torstaiaamu 4:30, yksikössä kajahtaa päivystäjän huuto: "Komppaniassa herätys, tänään lähdetään Tšekkeihin!". Vielä äsken hiljaisilla käytävillä vallitsi nyt sähköinen tunnelma: oli jännittävää lähteä ulkomaille koko porukalla, mutta erityisesti siviilivaatteiden pukeminen toi uusia ulottuvuuksia jo lähes yhdeksän kuukauden ajalta tuttuihin palvelustovereihin. Siirryimme moottorimarssilla Helsinki-Vantaan lentokentälle, jossa satahenkisen joukkomme tunnisti varusmiehiksi vain Puolustusvoimien vihreistä repuista, sekä "Varusmiessoittokunta" check-in -pisteistä. Kahden tunnin lennon jälkeen saavuimme Tšekkiin, jossa meitä vastassa oli paikallisia upseereita. Nousimme ajoneuvoihin – konserttisoittokunnan määränpäänä oli illan konserttikaupunki Brno, kun muut suuntasivat majoituskaupunkiimme Olomouciin. Konsertti oli konserttisoittokunnan, konskin, viimeinen kapellimestarimme Tero Haikalan johtamana nykyisellä kokoonpanollaan – yhdeksän kuukautta palvelevat kotiutuisivat muutaman viikon sisällä. Puistokonsertin alettua ilta oli pimenemässä ja viilensi päivän yli 30-asteisen helteen siedettäväksi. Yleisö nautti laulu- ja puhallinsolistien maustamasta puhallinmusiikista.

Hyvin nukutun yön jälkeen tutustuimme aamupäivällä Olomoucin vanhankaupungin torialueen nähtävyyksiin. Illan konserteista vastasi jousiorkesteri sekä showband: jousiorkesterin konsertti sijaitsi Olomoucin katedraalissa (Saint Wenceslas Cathedral) ja showbandin keikka vanhankaupungin torilla. Jousien konserttisalissa oli upea akustiikka ja runsaan yleisön joukossa oli myös Krom íž Tattoon kuviomarssimaiden kenraaleja. Showband nostatti odotetusti keikan tunnelman kattoon, sateesta huolimatta.

Seisoimme lauantaiaamuna kuudelta majoituksemme edessä paraatipuvuissa. Siirryimme aamiaisen kautta busseilla kuviomarssin harjoitusalueelle, jossa palauteltiin mieliin kuviota. Lyhyiden treenien jälkeen siirryimme ensimmäiselle kuviomarssipaikalle, jo edellisenä päivänä tutuksi tulleelle Olomoucin torille. Tunnelma oli odottava ja jännittynyt, sillä kuviomarssi esitetään ensimmäistä kertaa kokonaisuutena. Puolustusvoimien varusmiessoittokunnan lisäksi kuviomarssiin osallistui Saksa, Tšekki kahdella soittokunnalla, sekä Slovakia. Yhtenä kuviomarssiesityksenä nähtiin jopa tšekkiläisten sotilaspoliisien moottoripyöräkuvio!

Pian sai jännittää Varusmiessoittokunnan suoritusta: Kaikki olivat onneksi terveinä, joten oma tehtäväni paraatisoittokunnan

Sunnuntaina oli jousiorkesterin vuoro soittaa kokoonpanon viimeinen konsertti. Aamupäivän konsertti pidettiin Olomoucin vanhassa sotilassairaalassa, johtajana musiikkikapteeni **Ville Paakkunainen.** Konserttipaikan puitteet olivat upeat, ja yleisö löysi jälleen paikalle runsaslukuisena. Iltapäivällä oli vuorossa moottorimarssi sotilaspoliisisaattueella Krom ížiin.
Oli luvassa viimeinen kuviomarssimme - ja vesisadetta. Tapahtumaa ei kuitenkaan jouduttu perumaan, vaan esiinnyimme lomapuvuissa.

Kuviomarssiohjelmamme muodostui useista eri kappaleista: Kuviomarssi avattiin Nuijamiesten marssilla, jota seurasi Hiiden orjien laulu, johon marssikapellimestarimme, musiikkikapteeni **Henry Perälä** suunnitteli g-avaimen. Sikermä jatkui edelleen Jääkärien marssilla, joka kajahti komeasti myös lauletuna versiona. Esitys päättyi Suomalainen ratsuväen marssi 30-vuotisessa sodassa -marssiin, jossa sooloryhmään kuului kaksi rumpua ja pikkoloa. Korpraali Pekka Niemi otti yleisön haltuun korpraali Ilari Kaupin sovituksella, joka yhdisti Vivaldin ja Beethovenin kappaleet eheäksi kokonaisuudeksi lavabändin ja paraatisoittokunnan säestyksellä. Rumpu- ja soolokivääriryhmän näytävät soolot käynnistivät esityksen huipennuksen, viimeisen kappaleen War:in, jonka päätteeksi paraatisoittokunta poistui Suomi-marssin tahdissa.

Kuviomarssiesityksemme oli yksi tapahtuman helmiä: Yleisö hurrasi, ja VIP-katsomo nousi antamaan aplodeja seisten. Musiikilliset velvollisuudet oli hoidettu kunnialla. Palasimme Olomouciin ja pakkasimme vielä ennen nukkumaanmenoa Suomeen lähtevään rahtiin paraatipuvut, suurimmat soittimet ja tekniikkaa.

Pääsimme isäntämme järjestämänä vierailemaan Prahan linnan Pyhän Vituksen katedraalin.
Rakennus oli valtava ja yksityiskohtainen, niin ulkoa kuin sisältä. Mieleeni jäi upeimpana yksityiskohtana auringon heijastamat, valtavien lasimaalauksien värit seinustoilla. Kiipesimme myös katedraalin torniin: 287 kierreportaan nousu lähes sadan metrin korkeuteen palkitsi uupuneet upeilla näkymillä kaupungin yllä. Sää Tšekissä oli lähes koko matkan ajan harmaa ja sateinen, mutta helteessä paraatipuvussa hikoilemaan tottunut varusmiessoittaja oli vain kiitollinen alhaisesta lämpötilasta. Kotimatka ei sujunut kiväärien kanssa matkaavilla aivan yhtä joutuisasti kuin Helsinki-Vantaalla, mutta jokainen varusmies ja matkatavara lastattiin onnistuneesti koneeseen. Tai niin ainakin luultiin: yksi vihreä reppu eksyi matkalla muista, mutta lopulta sekin löysi tiensä kultaiseen kotiyksikköömme.

Teksti: oppilas Ida Komppa
Kuvat: upseerioppilas Iiro Kivistö, oppilas Viktor Teodosin, res. jääkäri Joonatan Järvinen

Purnausta poteron

Tässä osiossa yksikkömme varusmiehet ovat saaneet purkaa mieltään kokemuksista, jotka ovat hajottaneet heitä varusmiespalveluksen aikana. Muistoja löytyy niin P-kaudelta, soittokaudelta kuin aliupseerikurssiltakin.

Peruskoulutuskaudelta ei jäänyt yksikkömme varusmiehille mieleen juurikaan negatiivisia hetkiä, sillä kaikki lähtivät leikkiin mukaan positiivisella sykkeellä. Tottakai kohtasimme samoja vastoinkäymisiä kuin kaikki aikaisemmatkin saapumiserät. Milloin aseen piippu oli lumessa, milloin varusteet sekoittuivat teltassa. Aseensa lojumaan jättänyt taistelija sai hakea inttityttö- tai poikaystävänsä ryömimällä ja kamiinan sammuttanut onneton alokas kuuli varmasti kunniansa.

Seuraavaksi seuraa hieman varusmiesten muistoja peruskoulutuskaudelta.

”Muistan, kun P-kaudella Hätilän leirillä oli huoltoilta. Sotkuautojonossa oli niin paljon huoltokomppanian varusmiehiä, että sinne ei ehtinyt ennen kaikille pakollista varusvaihtoa. (Jokaisen oli pakko vaihtaa samat vaatekappaleet, mikä on loogista, eikö?) Varusvaihdossa näpit jäätyivät. Sen jälkeen pääsimme kylmään saunaan, josta lämmin vesi oli loppu.”

”Itse muistan Hätilän varusvaihdosta sen, kun vaihdoin kaksi M-kokoista pooloa ja sain tilalle kaksi XXL-koon vastaavaa tuotetta. Niiden sisälle olisi mahtunut lisäkseni majoittumaan koko muu joukkueemme. Joukkuemateriaalit mukaanlukien. “

Koko palveluksen läpi jatkunut tiedonkulun vaikeus mainittiin myös useaan otteeseen. Ja varmasti jokaisen armeijan käyneen tuntema kiire odottamaan.

Erikoiskoulutuskaudelta jäi varmasti kaikille valtavasti positiivisia kokemuksia. Kova harjoittelu ei tuntunut rankalta, kun tekeminen oli mielekästä, ja treenin tuloksesta pääsi nauttimaan keikoille. Silti varusmiehiltä löytyi myös vähemmän mieluisia muistoja.

”Nakkikeikat, joissa yhtä marssia kohden kaksi tuntia matkustusaikaa.”

”Yksikkö, jossa palvelus ei lopu, kun palvelus loppuu.”

Lyömäsoittajat tietävät: Lyömäsoitinvaraston inventaario: ”153kpl, lyömäsoitin, sekalainen”.

”Kun on ginesviikonloppu, ja näkee muiden lähtevän lomille.”
– Tuntematon konskilainen

”Kun vääpeli sanoo, että mediatoimiston ulko-ovea ei saa käyttää.”

Huollostakin löytyi aina silloin tällöin parannettavan varaa. Eräs taistelija muisteli lämmöllä muonituskeskuksen tehokkuutta, erityisesti ruokapussien kalorimäärien laskemisessa. Eikä ruoka koskaan loppunut, kun muskarit tulivat syömään, eihän?

(ja sektion) pohjalta

Kuva: oppilas Viktor Teodosin

AUK1 toi mukanaan tervettä vaihtelua soittotoimintaan, toisaalta myös ristiriitaisia tunteita, kun yhdeksän kuukauden miehistö kotiutui. Leireillä ilmasto oli juuri sitä, mitä oli tilattukin. Säästä kertoo ehkä tarpeeksi se, että yhdeksän päivän ampumaleiri–Joha -kombinaation viimeisenä päivänä saattoi taistelijoiden repuista löytyä varusteita, jotka todennäköisesti olivat kastuneet jo ensimmäisenä leiripäivänä. Kipinävuorot kuluivat kotiutuneiden palvelustovereiden matkakuvia selaillessa.

”Kun yrität mennä sortuneeseen taukoteltaan keskellä Hätilän metsää, mutta teltta on täynnä hikisiä muun komppanian varusmiehiä.”

”Kello on yksitoista illalla, koko päivä ollaan vietetty sateessa puolustusammunnoissa. Niin se tunne, kun kerää tauluja maastosta ja tietää, että edessä on monta kipinävuoroa. On pimeää, sataa vettä. Ja ajattelee ”Tämä on vähän ikävää.”

”Joha-marssin loppupuoli. Pelkkää sadetta. Kaikki on märkää. Nälkä. Viimeinen protskupatukka, M05:sen povitaskussa. Joka on sadeasun alla. Joka on sirpan alla. Joka on tetsarin alla.”

”Ratkiriemukasta oli, kun minut Johassa lähetettiin asentamaan viuhkapanos asemiemme eteen hämärällä. Saimme mukaan lähteneen taistelijan kanssa panoksen jotenkuten kohdistettua, mutta kela meni asemaan vetäessä enemmän solmuun kuin Puolustusvoimien byrokratia, ja yritys selvittää sitä pimäessä vain pahensi asiaa. Kävimme välillä selvittämässä kelan leirissä, mistä johtajat olivat silminnähden mielissään, ja toisella yrittämällä tehtävä onnistui.”

Kaikkien selvittyä kunnialla aliupseerikurssin ensimmäisestä vaiheesta, moni varmasti ajatteli, että AUK2 tulisi olemaan läpihuutojuttu. Kaikki toiveet helppoudesta kuitenkin karisivat: hommia oli reippaasti enemmän kuin E-kaudella, samoin vastuuta, sillä aliupseerioppilaat vastasivat itse konserttien järjestämisestä.

Linjat kuitenkin selvisivät, kuka pitkistä sektiotreeneistä ja nuottimerestä, kuka yöllisestä työnteosta, kuten muistakin palveluksen varrella kohdatuista hajottavista hetkistä: oikealla asenteella ja Varusmiessoittokunnan hengellä!

stusvoimien
miessoittokunta

MUUSIKOSTA

Uneton yö junassa Rovaniemi – Hämeenlinna. Palvelukseni Lapin sotilassoittokunnassa oli ohi, ja matka kohti Varusmiessoittokunnan aliupseerikurssia alkoi. Uudet seikkailut odottivat. Asemalla vastaan tuli varusmies sininen baretti päässään. Hyppäsimme muiden Varusmiessoittokuntaan siirtyvien kanssa hänen kyytiinsä ja jännitimme vielä hetken tulevaa matkalla kohti Parolannummea ja Panssariprikaatia.

Tämän päivän jälkeen alkoi palvelukseni ehdottomasti hienoin jakso. Varusmiessoittokunta tuntui heti alusta asti omalta paikalta - tänne tunnen kuuluvani. Hyvä yhteishenki, musikaalisuus ja motivaatio omaan juttuun loivat ilmapiirin, jota harvassa paikassa näkee. Panssariprikaati on kuitenkin jo kolmas prikaati, jossa olen palveluksessa.
Ensimmäiset viikot menivät tutustuessa uusiin tyyppeihin ja käytäntöihin. Yhdeksän kuukautta palvellut miehistö kotiutui ja intensiivinen aliupseerikurssin ensimmäinen osa lähti käytiin. Oppitunteja, käytäntöä, aseita ja metsää. Kahta jälkimmäistä en ollut nähnyt sitten peruskoulutuskaiden ja omalla kohdallani olin odottanut näitä jo pitkän aikaa. Armeijan huuma alkoi jälleen.

Kuusi viikkoa. Harjoitus, tauko, harjoitus, loma ja loppurutistus: Viiden päivän ampumaharjoitus Hätilässä, jota seurasi neljän päivän mittainen johtamisharjoitus eli JOHA Hollolan Hälvälässä. Henkilökunta ja jokaisessa harjoituksessa mukana olleet, joukkueenjohtajina toimineet reserviläiset, loivat meille hienot puitteet kurssia varten. JOHA:ssa vastaamme saimme reserviläisistä koostuvan osaston, joka aikoi näyttää keltanokille kuinka soditaan.

JOHA:n taisteluosuus oli tasaväkinen ja kumpikin osapuoli koki tappioita. Uneton yö ja valmiit univelat Hätilästä saivat monen hermot kireälle. Kukin suoriutui kuitenkin tehtävistään moitteetta, ja Varusmiessoittokunta näytti kykenevänsä huipputason

RYHMÄNJOHTAJAKSI

ryhmänjohtamiseen kurssin lyhyydestä huolimatta. Tämä herätti ainakin itsessäni ylpeyden tunnetta, sillä joukko, joka P-kauden jälkeen seitsemän kuukauden ajan kierteli soitellen ympäri Suomea, rymysi metsässä kuin vanha tekijä. Osio päättyi iltahartauteen, jonka jälkeen naureskelimme päivän vastustajien, reserviläisten, kanssa päivän tapahtumista.

Taisteluosiota seurasi päivän mittainen suunnistusmarssi, joka sisälsi 11 erilaista rastia. Toimimme ryhmissä ja suunnistimme rastilta rastille pitkin päivän. Marssi sujui hyvin, ja pitkän päivän, kipeiden lihasten ja rakkuloiden jälkeen saavuimme kukin omaan aikaamme maaliin. Siellä "rentouduimme" pienimuotoisella hypotermiatestillä, käsi kädessä astuimme vaatteet päällä kylmään veteen. Päivä päättyi saunaan, jokainen ryhmä pääsi perille ja ehdimme saada jonkinlaiset unet ennen marssin jatkumista.

Aamulla heti herätyksen jälkeen lähdimme marssimaan kohti viimeistä rastia. Edellisten päivien rasitukset painoivat päälle, ja saavuimme väsyneinä Messilänmäen juurelle. Seurasi hapottava pikamarssi mäen huipulle. Kova tsemppaus ryhmäläisiltä ja viimeiset voimat rutistaen saavuimme maaliin. Saatoimme JOHAn päätökseen, paistoimme makkarat, nauroimme ja hyvästelimme reservin kouluttajat. Ennen lähtöä harjoituksen päällikkö julkisti Reserviupseerikouluun valitut seitsemän varusmiestä.

Palasimme kotiin kasarmille suorittamaan päivän mittaista huoltoa ja aloitimme valmistautumisen omaan erikoisalaamme AUK 2. Haikein ja väsynein fiiliksin hyvästelimme Haminaan lähtevät ja AUK 2 -linjamme saaneina lähdimme lomille hymyssä suin.

Teksti: oppilas Miikka Lahdelma
Kuvat: res. alikersantti ? ja kersantti Aleksi Murtojärvi

Teksti: oppilaat Okari Pakula ja Elmeri Parantainen
Kuvat: oppilaat Viktor Teodosin, Katariina Broman ja Ahti Brummer

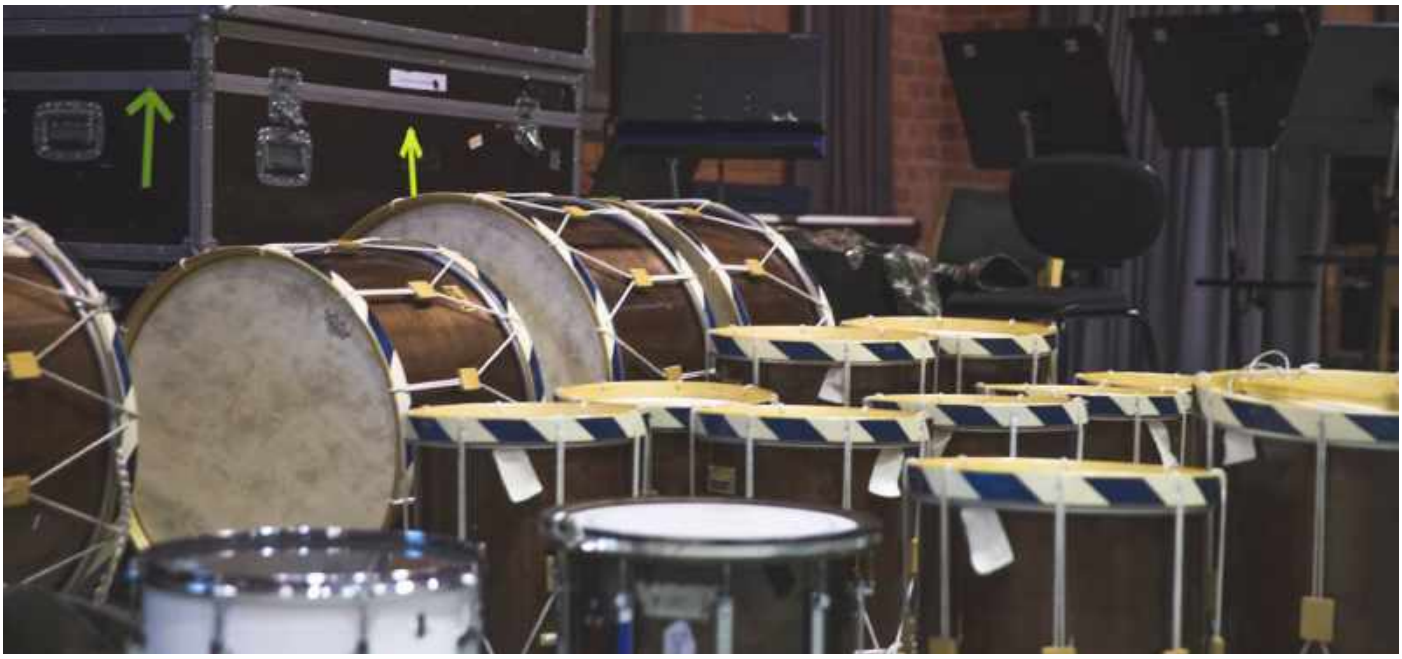

Ääntä johtamassa

Hälvälän viimeisetkin havunneulaset on karisteltu vaatteista ja AUK:in toinen vaihe on nyt lähtenyt toden teolla käyntiin. RUK:iin valittujen lähdön jälkeen saimme kukin tietää AUK2-linjamme. Linjoja ovat äänenjohtajalinja, johon sisältyy bändin, puhaltajien-, lyöjien ja jousten äänenjohtajakoulutus, viestintälinja, joka keskittyy tiedottamiseen ja media-alan koulutukseen, tapahtumatuotanto, joka perehtyy tapahtumien järjestelyihin ja tuottamiseen sekä kapellimestarilinja, jossa oppilaista koulitaan täysiverisiä kapellimestareita. Linjaan sisältyy myös marssikapellimestarin opintoja. Linjojen jaon jälkeen aloimme työstää Ultra Bra -projektia Apollo-orkesterin kanssa, sekä valmistelemaan tulevia tapahtumia ja konsertteja, kukin omalla tahollaan.

AUK:in tarkoituksena on antaa meille valmiudet johtotehtäviin sekä äänenjohtajina että sotilasjohtajina. Olemme jokainen vuorollamme päävastuussa soitinkokoonpanostamme ja huolehdimme, että kaikki käytännön asiat sujuvat. Myös kouluttajat ovat siirtyneet enemmän arvioitsijoiden rooliin ja siirtäneet suurimman osan vastuusta meille varusmiehille. Tämä näkyy myös kahvin kulutuksen suuresta kasvusta (terveisin yksikön kahvivastaava). Vaikka väkeä on vähemmän, esimerkiksi jousten äänenjohtajalinjalla vain 7 henkeä aikaisemmasta 20 hengen orkesterista, toiminta jatkuu edelleen hyvissä merkeissä.

Kolmen ensimmäisen päivän aikana bändiämme kävi luotsaamassa pitkän linjan muusikko, tuottaja, sovittaja sekä lauluntekijä **Sami Pitkämö**, joka luennoi bändin johtamisesta ja käytännön asioista. Hän avusti meitä pääsemään vauhtiin ensimmäisen projektimme kanssa. Bändilinjalla pääsee soittamaan monien erilaisten muusikoiden kanssa sekä hankkimaan käytännön kokemusta kiireellisellä aikataululla tuotettavista projekteista. Töitä on paljon, aikataulut ovat tiukkoja ja kukin joutuu vuorollaan ottamaan yhteen toiminnasta vastuun. Kaikki ovat kuitenkin mukana hyvällä meiningillä, ja luvassa on varmasti hienoja keikkoja, kokemuksia, ja suhteita joista on hyötyä vielä kaukana tulevaisuudessakin.

Bändilinja on uusi, tänä vuonna ensimmäistä kertaa toteutettava bändisoittimiin erikoistunut äänenjohtajalinjan alalaji, johon on sulautettu kaikki aliupseerikurssille jääneet soittajat showbandistä sekä viihdeorkesterista. Käytännössä tehtävämme on tuottaa sisältö tapahtumatuottajien järjestämiin tapahtumiin. Jokaista projektia varten muodostetaan kuhunkin tapahtumaan parhaiten sopiva kokoonpano eri soittajien vahvuuksia hyödyntäen. Jokaista projektia johtaa eri henkilö bändin sisältä, ja hän on vastuussa sekä sisällön suunnittelemisesta, treenien järjestämisestä että bändin toimivuudesta.

Linjaamme kuuluu soittoryhmän ja sektion johtamista, konserttien ohjelmistojen valmistelua, sekä tietysti paljon konsertteja. Aikataulut ovat tiukempia kuin aikaisemmin, ja uutta asiaa on omaksuttava lyhyessä ajassa, joten yhteistyö on erityisen tärkeää tapahtumien järjestämisessä sekä informaation kulussa. Kaikkien tulee puhaltaa yhteen hiileen jotta saamme aikaan mielettömän aliupseerikurssin. Ohjelmistot laadimme itse. Osa kappaleista on vanhoja tuttuja, kuten ikivihreä Nuijamiesten marssi, mutta itsemme haastamisen sekä parempien konserttielämysten vuoksi keräämme aivan uutta ohjelmistoa eri yleisöjä varten. Ohjelmiston valmistelussa meille on annettu valmiudet sovitusten tekemiseen, sekä nuotintamiseen Sibelius 7 -ohjelman avulla. Kolme päivää kestäneessä koulutuksessa opimme sovittamisen perusteita sekä Sibelius-ohjelman käyttöä alan ammattilaisilta, kuten **Jukka Viitasaarelta** ja omalta yliluutnantiltamme **Tommi Suutariselta**. Uutta ohjelmistoa pitää kuitenkin harjoitella, paljon.

Sekin on koulutuksessamme otettu huomioon. Heti AUK2:en toisena päivänä Prikaatiin saapui muusikoiden ergonomiaan ja kuntouttamiseen erikoistunut fysioterapeutti **Katarina Porander.** Vietimme hänen kanssaan päivän, joka alkoi ensin luennolla muusikoiden yleisimmistä ammattitaudeista sekä niiden ennaltaehkäisystä. Sen jälkeen jakauduimme omiin soitinryhmiimme ja kävimme läpi lämmittelyliikkeitä ja kehon liikeratoja soittaessa ammattiopastuksessa. Tämän jälkeen oli vuorossa yksilölliset pistotarkastukset omasta soittoasennosta ja soittotavasta, jota pyrittiin parantelemaan tarpeen mukaan. Omasta kunnosta on täällä helppo pitää huolta, sillä meillä on kaikki edellytykset liikuntaan, ravintoon ja yleiseen hyvinvointiin. AUK:in aikana stressitasot ja fyysinen rasitus kasvavat, mutta ei voi olla muuta kuin onnellinen siitä että saamme suorittaa palveluksen näin hyvässä seurassa tehden juuri niitä asioita, joita haluamme tehdä tulevaisuudessakin.

Tuottajat kulissien takana

Teksti: oppilas Roope Hietala | Kuva: oppilas Niko Meuronen

Aliupseerikurssin tapahtumatuottajana tehtäväni on sopia ja järjestää yhdessä muiden tapahtumatuottajien kanssa kaikki aliupseerikurssin toisen vaiheen konsertit ja kiertueet. Tämä oli minulle viime keväästä lähtien mielenkiintoisin AUK-linja, koska se erosi kaikesta mitä olimme erikoiskoulutuskaudella tehneet niin paljon. Edelleen uskon, että tapahtumatuotanto tulee antamaan minulle monipuolisia kokemuksia ja motivoivaa haastetta loppupalvelukseen!

Tänä vuonna tapahtumatuotannon kurssilla on vähemmän oppilaita kuin edellisinä vuosina, mutta samalla konsertteja on enemmän ja ne ovat isommat verrattuna edellisiin vuosiin. Minusta on hienoa, että pääsee järjestämään enemmän kuin yhden konsertin. Meidän vastuulle on myös laitettu esimerkiksi ensi vuoden Hyvää ja Kaunista, Serenadi keväälle ja Kynttilä-kiertueet. Samat kiertueet, joilla olemme itse olleet esiintymässä kuluneen vuoden aikana! Kurssillamme on erittäin hieno ilmapiiri, ja on huikeaa päästä tuottamaan erilaisia projekteja näin tehokkaalla porukalla.

Päivääni sisältyy paljon puhelinsoittoja ja sähköpostin lukemista järjestäessäni tapahtumia. Ensimmäinen puhelinsoitto jännitti hieman, kun tajusin, että tästä eteenpäin olen kokonaan vastuussa minulle annetuista konserteista. Minulla oli hyvin vähän pohjatietoa ja kokemusta tapahtumatuotannosta etukäteen ja vasta nyt paremmin ymmärrän, kuinka laaja käsite se oikeasti onkaan. Kiperät kysymykset sekä konsertin ostajan, että esiintyjien, viestinnän ja muiden tapahtumatuottajien osalta aiheuttivat aluksi hämmennystä. Pidän kuitenkin työn haastavasta luonteesta ja pystyn jo muutaman viikon jälkeen parempaan organisointikykyyn. E-kaudella vain keikkoja soittaneena pidin itsestäänselvyytenä keikkojen järjestämistä, koska silloin se oli henkilökunnan vastuulla. Vasta nyt olen tajunnut kaiken työmäärän ja haasteet mitä ala pitää sisällään.

Tapahtumatuotannossa vasta pieni osa työstä on tehty, kun tietää itse, mitä konsertissa tapahtuu. Seuraavaksi pitää käydä antamassa ohjeet eri kokoonpanoille sekä viestintätiimille ja pystyä antamaan selkeät ohjeet kaikkeen mitä tapahtuma tarvitsee. Minkälainen ohjelmisto pitää kasata, minkälainen tapahtuma on luonteeltaan, miten sitä markkinoidaan, minkä vahvuisella joukolla lähdemme toteuttamaan projektia? Nämä ovat itselleni tärkeimpiä kysymyksiä tapahtuman suunnittelun alussa. Tapahtuman käytännön järjestelyihin kuuluu konserttipäivän aikataulujen laatiminen, mukaan lähtevän osaston vahvuus, logististen tarpeiden sekä ruokailujen selvittäminen ja järjestäminen. Tapahtumiin saatetaan myös tarvita erilaisia lupia viranomaisilta, ja olemme oppineet tapahtumien pelastussuunnitelma, melu- ja yleisötilaisuusilmoituksen täyttämistä.

Tapahtumien järjestämisen lisäksi päiviimme kuuluu luentoja tapahtumatuotannon asiantuntijoilta, kuten Klas Granqvist Akun Tehtaalta, **Ville Ketonen** Local Crewiltä ja **Kalevi Puonti** Magnum Liveltä. Lisäksi käymme tekemässä vierailuja heidän työpaikkoihinsa. Ensimmäisellä viikolla vierailimme legendaarisella Akun Tehtaalla Tampereen kupeessa ja tällä viikolla vierailimme ehkä tunnetuimmalla suomalaisella studiolla, Finnvoxilla. Luennoitsijoiden vahvuusalueista käy ilmi tapahtumatuotannon monipuolisuus. Tapahtumissa tarvitaan osaajia niin taiteelliseen ja tekniseen tuottamiseen kuin viestintään ja turvallisuusjärjestelyihin.

Tapahtumatuotannossa on parasta, kun saa kaikki järjestelyt esiintymistä varten valmiiksi ja voi itse nauttia luomuksestaan vain ohjaten muiden toimintaa; se on kaiken stressin ja työnteon arvoista. Tapahtumatuotannon eri alueilta löytyy Suomessa tarvetta nuorille osaajille ja tekijöille. Uskon, että siviilielämässä tulen hyötymään tapahtumatuotanto-osaamisesta omia keikkoja järjestäessä ja haluaisinkin joskus järjestää pienen festivaalin.

Viestintälinja - mediatoimiston

Teksti: oppilas Viktor Teodosin | Kuva: res. jääkäri Joonatan Järvinen

Valokuvaaja, videokuvaaja, taittaja, some-agentti ja graafikko, sekä muutama muukin. Viestintälinjalla on monenlaisia rooleja, joita jokaisen linjan oppilaan tulisi pystyä täyttämään. Me olemme vastuussa Varusmiessoittokunnan viestinnästä ja median tuottamisesta, ja kuten muillakin aliupseerikurssin linjoilla, meiltä on AUK:n alussa otettu viimeisetkin apupyörät pois.

En odottanut, että vastuun ja kiireen kaksinkertaistaminen tekisi hommastamme näin mielenkiintoista. Niin kliseistä kuin se onkin, vastuu tuo vapautta, eikä meitä kuitenkaan täysin omillemme jätetty. Uusien taitojen luomista ja vanhojen syventämistä varten meille on järjestetty koulutuksia viestinnän maailman eri nurkista ja täydennetty kokonaiskuvaamme viestinnän tehtävästä ja tarkoituksesta. Tämä on varmaan syy, ainakin omalta osaltani, linjan mielekkyyteen. Kokonaiskuvaa ymmärtämällä oppii soveltamaan, ja pystytään keksimään uusia ratkaisuja ikivanhoihin ongelmiin.

Tämä ei ollut ainoa muutos aliupseerikurssin alussa. Porukkakin on vaihtunut melkein kokonaan uuteen. Entisestä erikoiskoulutuskauden mediatiimistä kolme on kotiutunut ja kaksi lähtenyt reserviupseerikurssille, mutta täydennyksiä on onneksi tullut. Muissa soittokunnissa olleille

mediatuottajille tarjottiin mahdollisuutta pidentää palvelusta ja jatkaa johtajakoulutukseen. Kaksi miestä tarttui tilaisuuteen. Muista E-kauden kokoonpanoista yksi halusi hioa taitojaan viestinnän parissa. Lisäksi heinäkuun saapumiserästä otettiin erikoistehtävähaun kautta linjalle vielä kaksi varusmiestä. Kyseiset oppilaat **Ahti Brummer** ja **Niko Hörkkä** jäävät alikersanteiksi seuraavalle saapumiserälle ja kouluttavat seuraavaa mediatiimiä.

Viestintälinja on tiiviissä yhteistyössä tapahtumatuottajien kanssa. Heidän kanssaan keskustelemme jokaisen tapahtuman viestinnällisistä tarpeista ja luomme suunnitelmat. Miten saamme ihmiset tietoisiksi konserteista? Mitä haluamme siitä ikuistaa ja millä tavoin? Miltei poikkeuksetta jokaiselle kiertueelle ja suurimmille konserteille luodaan julisteet. Monelle se on jo rutiinia. Lisäksi lehtimainosten tekeminen, tiedotteiden lähettäminen sekä radiokanaviin soittaminen ovat muita usein käytössä olleita markkinoinnin kanavia. Tämä on tärkeä vaihe, sillä ilman sitä keikoilla ei ole yleisöä. Ylpeitä voimme olla, kun soittajat pitävät yleisön saapumista itsestäänselvyytenä.

Konserttien aikana media- tai viestintätiimin jäseniä voi löytää infotiskin ääreltä, käsiohjelmia jakamassa, tai lippuja myymässä. Konsertin alettua osa tiimistä lepää tai valmistelee keikan sosiaalisen median päivityksiä samalla kun muut ovat ottamassa valokuvia tapahtumasta. Konserttien aikana on harvemmin kiire, paitsi silloin kun joku niistä taltioidaan. Silloin täytyy varoa, ettei keskittyminen herpaannu ja että vara-akku on oikeasti taskussa.

Näissä tehtävissä on kulunut palvelukseni. Vaikka sitä onkin vain kymmenesosa jäljellä, ei kiireestä tunnu olevan puutetta. Jokaisella meistä on työn alla parin suuren projektin lisäksi useita pieniä projekteja ja niiden lisäksi ajoittaisia koulutöitä. Aliupseerikurssi on toden totta intensiivinen, enkä usko muidenkaan linjojen pääsevän helpolla. Koen itse saavani tästä kuitenkin paljon irti, ja uskon että koko palvelus on antanut hyviä valmiuksia kehittää luovaa osaamista siviilissäkin, ehkä jopa freelancerina tai yrittäjänä.

Kapellimestarikoulutus tarjoaa monia haasteita

Kun aliupseerikurssin sotaharjoitukset on saatu päätökseen ja aseet laskettu takaisin holviin, viiden kapellimestarilinjan oppilaan on aika kaivaa tahtipuikko esille ja opetella johtamaan orkesteria. Kahdeksan viikon aikana koulutus on todella tiivis ja vaativa, kotiutumiseen mennessä meillä tulee olla valmiudet varmaan ja osaavaan kapellimestaritoimintaan. Ensimmäiset yhteiset orkesteriharjoitukset puhallinäänenjohtajalinjan kanssa olivat jo toisena päivänä, joten meidät asetettiin heti vaativaan paikkaan. Kahden viikon tiiviit harjoitukset huipentuivat Ultra Bra-konserttiin, jossa kapellimestarioppilaat johtivat sekä klassisia puhallinteoksia että Ultra Bran tunnettuja kappaleita.

Itselläni ei ole aikaisempaa kapellimestarikokemusta, joten koulutuksen alkupuoli tuotti pientä jännitystä. Heti ensimmäisestä päivästä lähtien uusia tietoja ja taitoja opettelimme ja harjoittelimme musiikkikapteeniemme opastuksella. Koen kapellimestarilinjan mielekkäänä, sillä koulutus vaatii jatkuvaa voimavarojen hallintaa, tehokasta harjoittelua ja vahvaa keskittymistä omaan tekemiseen. Marraskuun alkupuolen saimme nauttia oppeja myös orkesterijohdon kouluttajalta, kapellimestari **Juha Törmältä**. Hän pystyi viikon aikana tarjoamaan harjoitusvinkkejä, opettamaan teknisiä taitoja sekä kertomaan orkesterin harjoittamisesta. Ryhmämme keskuudessa pystymme antamaan toisillemme rehellistä ja rakentavaa palautetta johtamisesta ja joskus myös siitä, valitseeko sotilaskodissa hillomunkin vai muffinin. Rentoutuminen on helppoa, kun tietää tehneensä tehokasta työtä päivän aikana.

Kapellimestarit ovat vastuussa soitettavien kappaleiden valinnasta, musiikillisista päätöksistä, orkesterin harjoittamisesta ja harjoitusten aikataulutuksesta. Kapellimestarikoulutukseen kuuluvilla tekniikkatunneilla harjoitellaan johtamiskaavoja ja molempien käsien hallintaa, partituurin analysointitunneilla tutkitaan sävellysten olennaisia osia ja kappaleiden johtamista orkesterille, orkesteriharjoituksissa johdamme orkesteria kouluttajien tukemana sekä video-oppitunneilla katsomme johtamiamme harjoituksia tai konsertteja. Jokaisen orkesteriharjoituksen ja konsertin taltioimme kapellimestarien harjoituskäyttöön. Aktiivinen, itsenäinen työskentely vapaa-ajalla on tärkeää. Se on osattava hyödyntää hyvin, sillä orkesteriharjoituksissa on oltava aikataulu tehtynä, partituuri hallinnassa ja tekninen johtaminen kunnossa. Jokainen minuutti on tärkeä, jotta kaikki harjoiteltavat paikat saadaan esityskuntoon.

Vaikka kotiutuminen kolkuttaa, keikkoihin valmistautumista riittää. Tiedossa on vielä Jouluksi kotiin- ja Isänmaalle-konsertteja, ohessa muutamia muita. Materiaalia tulee käsiteltäväksi paljon sekä kapellimestareille että äänenjohtajalinjalaisille, joten toimiva yhteistyö on tärkeää onnistuneiden konserttien saavuttamiseksi. Mitä nopeammin kapellimestarit hallitsevat partituurin ja harjoittamisen, sitä enemmän harjoitusaikaa pystytään käyttämään tehokkaasti. Äänenjohtajalinjalaiset pitävät viikon aikana useita stemmaharjoituksia, joten harjoituksissa pystymme keskittymään musiikin tekemiseen.

Kapellimestarikoulutus on opettanut tehokasta ajanhallintaa, ennakoivaa johtamista ja musiikillisten kokonaisuuksien hahmottamista. Kaikki nämä taidot tulevat varmasti tarpeeseen tulevaisuudessa harrastusten sekä ammatin parissa. AUK on antanut todella arvokasta koulutusta, ja voin varmasti vuosien päästä kiittää itseäni, että olen valinnut jatkaa palvelusta joulukuuhun saakka.

Teksti: oppilas Jusa Mankki
Kuvat: oppilaat Katariina Broman, Niko Meuronen, Ahti Brummer

Teksti: upseerioppilas Otso Koiso-Kanttila
Kuvat: upseerioppilaat Otso Koiso-Kanttila ja Iiris Haapasalo

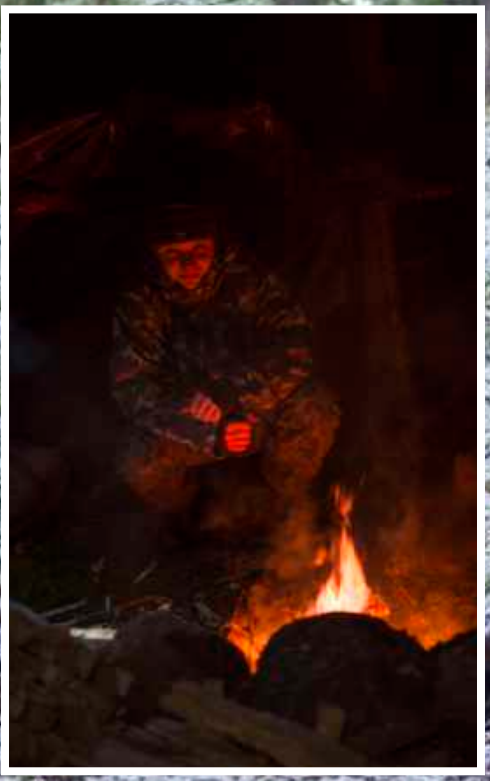

Terveisemme Haminasta

Varusmiessoittokunnasta Reserviupseerikouluun lähtö ei ollut helppoa. Jo ennen aliupseerikurssin alkua oli tiedossa, että tänä vuonna soittokunnalla olisi mahdollisuus lähettää seitsemän sotilasta Haminaan, jossa heistä koulutettaisiin reservin upseereita. RUK:hon pääsyyn vaikutti oman halukkuuden lisäksi p-kokeiden tulokset, kuntotestit, aliupseerikurssinkokeet, vertaisarvioinnit ja henkilökunnan arvio sopivuudesta sodan ajan johtajaksi. Pääsyä ei helpottanut se, että kaikki RUK:hon soittokunnasta pyrkivät olivat äärimmäisen kovia kilpakumppaneita. Lopulta vaikeimmaksi asiaksi lähtemisessä osoittautui itse lähteminen. Varusmiespalveluksen henkisesti raskain päivä koitti, kun me seitsemän onnekasta rukkilaista AUK1:sen lopuksi kuulimme nimemme Messilänmäen huipulla. Tieto, että joudumme jättämään kaikille niin rakkaan soittokunnan ja ne ihmiset, joiden kanssa olimme taistelleet läpi lukemattomien hyvien ja huonojen aamujen, kokeneet uskomattomia keikkoja, uskomatonta hajoamista, iloa ja surua, tuntui musertavalta. Myöskään tieto 36 ylimääräisestä palveluspäivästä ei erityisemmin lämmittänyt.

Ja niin lähdön päivä koitti. Aamulla bussilla Haminaan ja siitä kuuluisaan kasiriviin. Jännitys oli vielä tässä vaiheessa kova, sillä emme olleet aivan varmoja sijoitettaisiinko meidät Kärkikomppaniaan vai panssarintorjuntalinjalle. Kun kävi ilmi, että pääsimme Kärkikomppaniaan, olimme helpottuneita, sillä soittokuntataustamme vuoksi jääkäritoiminta oli meille jo monelta osin tuttua. Ensimmäiset päivät Kärkikomppaniassa menivät melkoisen kulttuurishokin vallassa. Aamulenkkeihin, tiukkaan sisäkuriin ja uudenlaisiin iltavahvuuslaskentoihin tottuminen vei aikansa. Myös uusiin tupakavereihin tutustuminen kesti hetken.

Koska kurssi kestää vain 14 viikkoa, ei Kärkikomppanialla ollut todellakaan aikaa tuhlattavaksi. Ensimmäiset kaksi viikkoa vietettiin tiukasti kasarmilla, jossa opiskeltiin jääkärijoukkueen johtajan perustaitoja, ryhmittämistä, taktiikkaa ja yhteistoimintaa tulenjohtajan kanssa. Tämän jälkeen oli aika lähteä maastoon opiskelemaan todelliseen toimintaympäristöön, missä viettäisimme todellisuudessa suurimman osan reserviupseerikurssista, noin 40 maastopäivää. Opiskelu osoittautui yllättävän mielenkiintoiseksi, ja kouluttajamme olivat äärimmäisen ammattitaitoisia. Päivät metsässä olivat pitkiä ja fyysisiä, ja meiltä vaadittiin paljon. Metsänpohja ja siinä liikkuminen sekä tilapäismajoituksen rakentaminen yöksi tulivat hyvin nopeasti tutuksi. Kun metsän makuun kerran päästiin, huomasimme yhtäkkiä, että kasarmiaamut olivat huvenneet lähes olemattomiin.

Vaikka RUK:ssa oli fyysisesti paljon raskaampaa kuin soittokunnassa koskaan oli ollut, ymmärsimme jo varhain, kuinka hyvät valmiudet soittokunta oli antanut reserviupseerikoulutusta varten. Meille oli kertynyt jo paljon arvokkaita johtajakokemuksia ja paineensietokykyä, eikä univajeessakaan ollut mitään uutta. Nämä yhdistettynä kokemuksella, jonka yli 300 palveluspäivästä olimme saaneet, auttoivat pärjäämään rankkoinakin hetkinä. Myös soittokunnan sotilaskoulutuskin osoitti olevansa huipputasolla useaan kertaan, muun muassa vuoden varusmiessoittaja Sampo Kuusisto löysi itsensä Kärkikomppanian johtajaharjoituksen ykkösijalta. Vaikka paino RUK:ssa olikin sotilaskoulutuksessa, me soittokuntalaiset käytimme lähes kaiken vapaa-aikamme Reserviupseerikoulun oppilaskunnassa ja sen hallituksessa, jossa järjestimme erinäisia tapahtumia ja asioita kurssimme hyväksi. Oppilaskunnan hallituksen 14 jäsenestä ennätykselliset viisi oli soittokunnasta, joten meidän kädenjälkemme näkyy kurssissamme hyvin selkeästi.

Vaikka soittokunnan rukkilaiset eivät pääsekään ihan jouluksi kotiin, alkaa meilläkin katseet pikkuhiljaa kääntyä reserviin päin. Vielä ei ole kuitenkaan aika lähteä, sillä edessä on muun muassa kurssijuhla! Ylimääräisten aamujen paino saattaa tuntua nyt raskaalta, mutta tulevaisuudessa tulemme varmasti olemaan kiitollisia niistä eväistä, jotka Varusmiessoittokunta ja Reserviupseerikoulu ovat meille antaneet. Olen itse huomannut kasvaneeni palveluksen aikana henkisesti huomattavan paljon, ja valmiuteni toimia siviilissä ovat aivan eri luokkaa kuin aikaisemmin.

Seuraa meitä somessa ja ota yhteyttä!

varusmiessoittokunta.fi

konserttikalenteri.puolustusvoimat.fi

facebook.com/varusmiessoittokunta

youtube.com/varusmiessoittokunta

instagram.com/pvvmsk

twitter.com/pvvmsk

Spotify / Puolustusvoimien varusmiessoittokunta